

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

■ АКТУАЛЬНО

Більше прозорості у звітах — більша зарплата

Роботу збиткових підприємств на Тернопільщині перевірятиме робоча група, створена при обласній державній адміністрації. Про це повідомив голова ОДА Іван Стойко.

Керівник області вважає, що деякі з третини підприємств (а саме стільки звітує про збитковість) можуть приховувати чи мінімізувати прибутки. «Я не вірю, що збиткове підприємство може роками працювати», — зазначив він і додав, що якби в області було більше прозорості, то середній рівень зарплати сягав би тисячі гривень.

Справді, в регіоні роботи вистачає. А щоб Тернопільщина послідовно розвивалася і мала оптимістичніші звіти, цього літа ніхто з голів райдержадміністрацій у відпустку не піде.

■ ПОДРОБИЦІ

Нафта й газ — тепер у нас

Бурова установка, за допомогою якої планують дістатися покладів нафти і газу, почала працювати біля села Зубрець Буцацького району Тернопільської області.

Як повідомили в Буцацькій райдержадміністрації, уже пробурили майже півкілометра породи. За розрахунками вчених, поклади нафти мають бути розташовані на глибині 900 м, а газу — 2,2 км. Нині бурильники працюють цілодобово у дві зміни, **передає УНІАН.**

До цього на місці буріння НАК «Нафтогаз України» провела геофізичні і сейсмологічні дослідження. Тоді поклади нафти і газу знайшли на території

Буцацького і Монастириського районів, родовище назвали Буцацьким. Передбачають, що запаси нафти на території області можуть сягати 50 млн. тонн, а газу — 10 млрд. кубометрів.

■ СЕНСАЦІЯ

Ушнянське страховисько, або На Чернігівщині з'явився свій Лох-Нес?

Звістка про ушнянське страховисько, яке невідомо звідки з'явилося у віддаленому селі на березі Десни, за кілька днів докотилася до Чернігова і обросла моторошними подробицями: мовляв, незвичайна істота двометрова у довжину, має схожу на конячу голову, нагадує динозавра, літає... Що, на Чернігівщині з'явився свій Лох-Нес?

(Закінчення на 12—13-й стор.).

ТЕРМІНАЛ ПРАЦЮЄ НА ІМІДЖ КРАЇНИ

Про будівництво та пуск двох комплексів сучасного терміналу для зберігання та навантаження зернових і олійних культур СП «Нібулон», що в Миколаєві, ми вже писали не раз. А писали тому, що подібний розвантажувально-навантажувальний термінал, котрий будують за новітньою технологією, ще треба добре пошукати. І ось

триває уже зведення першої черги третього пускового комплексу «Нібулона». Про темпи робіт в цьому СП свідчить хоча б такий красномовний факт: перший кубометр бетону в майбутню споруду вклали 16 червня, а здадуть комплекс у виробництво до 1 вересня цього року. Термінал дасть змогу зберігати 22,4 тисячі тонн зернових і олійних культур, приймати їх (і так само навантажувати на судна) із залізничного транспорту по 350 тонн за годину, а з автотранспорту

— по 700 тонн за годину. Сьогодні працівники і будівельники спільного підприємства все роблять, щоб ритм праці не спадав, і з початку осені усі комплекси терміналу запрацювали так, як і належить. А поки що тут уже майже місяць відвантажують зерно на судна.

На знімках: триває навантаження суден зерном; бригадир висотників Анатолій Пічуга задоволений роботою своїх колег.

Фото Олександра КРЕМКА (Укрінформ).

■ У НОМЕР

Розслідування у справі Гонгадзе знову закінчено

Генпрокуратура вкотре заявила про закінчення розслідування справи Гонгадзе. Обвинувачення в убивстві журналіста пред'явлено Валерію Костенку, Миколі Протасову і Олександрові Поповичу. Про це йдеться в повідомленні, розповсюдженому прес-службою Генпрокуратури. Матері журналіста Лесі Гонгадзе і вдові Мирославі Гонгадзе повідомлено, що в цій кримінальній справі їх визнано потерпілими.

Відповідно до Кримінально-процесуального кодексу, вони мають право особисто чи з допомогою представника ознайомитися з матеріалами справи в будь-який зручний для них час, **пише «Українська правда».** Після ознайомлення з матеріалами Лесею і Мирославою Гонгадзе з ними мають ознайомитися й обвину-

вачувани. Після цього матеріали передадуть до суду. Водночас головний підозрюваний — колишній керівник Управління зовнішнього стеження МВС генерал Олексій Пукач — все ще перебуває в розшуку. Однак це не заважає Генпрокуратурі рапортувати про успіх.

Мільйон для шкільного добробуту

Майже стільки виділено з міського бюджету для підготовки шкіл до нового навчального року. Ремонтні роботи вже виконано у більшості навчальних закладів обласного центру. Гроші також підуть на закупівлю кабінетного обладнання, спортивного інвентаря, а шкільні бібліотеки буде поповнено підручниками, словниками, художньою літературою, **повідомляє наш власний кореспондент з Хмельницького Ірина КОЗАК.**

■ РЕАЛІЇ

На сирці вже гріють руки На Вінниччині розпочали переробку заморської сировини

Частину ввезеного до країни цукру-сирцю вчора розпочали переробляти на Кирнасівському цукрозаводі Тульчинського району, що на Вінниччині. Інформація про кількість сировини, що надійшла на підприємство, не розголошується. Сирцевий солодкий пісок з'явиться на прилавках саме тоді, коли розпочнуть роботу наші цукрозаводи. За словами голови Вінницької обласної

асоціації «Поділляцукор» Миколи Власюка, продавати його у роздрібній торгівлі обіцяють по 3 гривні 20 копійок за кілограм. Співрозмовник переконаний, що солодкі кристали, зварені з буряків, не витримують такої жорсткої конкуренції — дорожче, ніж по 2,5 гривні за кілограм заводчани не зможуть реалізувати свою продукцію оптовикам.

(Продовження на 9-й стор.).

Піде закупівля в засіки

Збирання ранніх зернових у Харківській області планують завершити до кінця поточного тижня. Тепер, **повідомили в облдержадміністрації,** колосові зібрані більш як з 80 відсотків площ. Намолочено близько 1,9 млн. тонн зерна за середньої врожайності 33 ц/га.

ДАК «Хліб України» має намір через товарні біржі закупити у сільгосптоваровиробників регіону 106 тис. тонн пшениці (за тонну 4-го класу обіцяють платити 486 гривень), 36 тис. тонн ячменю по 620 гривень. В області уже визначено підприємства системи ДАК «Хліб України», що є операторами із закупівлі зерна. Це — Савинський і Білоколодязький елеватори, Ізюмське КХП і Харківське торгово-закупівельне підприємство.

В Україні з'явилася нова група пільговиків. Ними стали громадяни, які народилися в період з 9 травня 1927-го по 12 вересня 1945 року. Їм гарантовані соціальна підтримка та пільги, серед яких 25-відсоткова знижка на комунальні послуги (детально про це читайте в наступному номері)

Заступник голови Української народної партії, народний депутат Олександр Гудима закликав Президента України подати до Верховної Ради законопроект про визнання ОУН-УПА воюючою стороною під час Другої світової війни

Лідер «Трудової України» Валерій Коновалюк говорить, що «не був у захваті» від призначення Віктора Януковича прем'єр-міністром України

■ ОФІЦІЙНО

Президент рекомендує розробити новий Житловий кодекс

Президент України Віктор Ющенко підписав Закон «Про внесення змін до Митного тарифу України» та Закон «Про внесення змін до деяких законів України». Зокрема, зміни до Митного тарифу передбачають зменшення пільгових ставок ввізного мита, встановлення нових ставок на рівні пільгових, а також заміну специфічних і комбінованих ставок на товари 1—23 груп.

До закону не увійшли такі підкацизні товари, як вина, спирт та тютюн, на які не передбачається зміна ставок ввізного мита. Зміни до Закону «Про Єдиний митний тариф» передбачають звільнення від сплати ввізного мита операцій із ввезення на митну територію України банківських металів.

Водночас глава держави повернув до Верховної Ради України Житловий кодекс України зі своїми пропозиціями. Президент вважає, що поданий на підпис Житловий кодекс не забезпечує реалізацію конституційних прав громадян на достатній життєвий рівень. У кодексі залишаються застарілі підходи до розв'язання сучасних проблем, він не є цілісним актом житлового законодавства, побудованим відповідно до конституційних положень. Також Житловий кодекс, застосовуючи поняття «житлова сфера», не визначає зміст цього поняття, не дає вичерпного переліку відносин, що мають регулюватися житловим законодавством. «Не можна погодитися із передбачуваною кодексом можливістю передачі житла за договором найму іншим особам за відсутності наймачів, наприклад, на час перебування дітей у дитячих будинках, під час перебування осіб під вартою або відбуття ними покарання, що є порушенням приспису частини першої статті 30 Конституції України щодо гарантій недоторканності житла», — сказав у пропозиціях Президент.

Не відповідають Конституції України і запроваджені Житловим кодексом положення про затвердження Кабінетом Міністрів України підстав для виселення з молодіжних житлових комплексів, про можливість виселення з гуртожитку за рішенням адміністрації підприємства, установи, організації, оскільки за частиною третьою статті 47 Конституції України ніхто не може бути примусово позбавлений житла інакше як на підставі закону за рішенням суду. Тому Президент рекомендує Верховній Раді розробити новий проект Житлового кодексу, який повною мірою відповідав би Конституції України та сучасним потребам суспільства.

Вл. інф.

■ ВІТАННЯ

Депутатська група «Демократична Україна» щиро вітає із днем народження свого керівника, народного депутата України **ШАРОВА Ігоря Федоровича!**

Від широкого серця бажаємо Вам, шановний імениннику, щоб Вас якомога частіше окрилювало щастя. Нехай легкими будуть Ваші дороги життя та завжди супроводжують успіхи, радують друзі, надихають нові справи, зігриває родинне тепло.

Нехай кожен день приносить радість, здійснення всіх задумів та глибоке вдовolenня результатами Вашої праці. Зичимо добра, здоров'я, добробуту Вам і Вашій родині, й щоб всі негаразди оминули стороною і ніколи не зупинили Вас на шляху досягнення мети!

Міцного Вам здоров'я, родинного благополуччя й достатку на довгі й довгі роки!

Чорнобаївські районна державна адміністрація та районна рада щиро вітають з нагоди 70-річного ювілею народного депутата України першого скликання, депутата районної ради **ПАСІЧНИКА Івана Давидовича!**

Нехай же Вам завжди світить сонце добра і злагоди, доля буде прихильною, а Бог посилає міцне здоров'я, щасливі та довгі роки життя, земні гаразди, щоб Ви ще довго могли передавати свій досвід молодшому поколінню. Хай залишається молодою Ваша душа і повниться радістю кожний прожитий день!

Зичимо, щоб ніколи розчарування і незгоди не турбували Вашого серця, завзята, удача і стійкість духу не полишали Вас, ще довгі роки на Вашу дорогу життя співався зорепад любові, а струмком чистої джерельної води прибувало добро, осяпаючи Ваш дім благополуччям!

■ ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Ім би ордени давати, а не криміналом лякати

Народний депутат від Вінниччини Григорій КАЛЕТНИК (на знімку) на сесії обласної ради став на захист керівників сільгоспідприємств. Вони опинилися у надзвичайно важких умовах: з одного боку, слід платити зарплату в розмірах, передбачених законом; з другого — зробити це не дає можливості цінова розбалансованість. А відповідальність — кримінальна!

Її можуть застосувати навіть до хазяйновитих керівників. Адже в області 25 відсотків працюючих не отримують за свою роботу мінімальної плати, а майже половині з них не платять і 50 відсотків мінімального роз-

міру зарплати. До речі, її середній показник на Вінниччині один з найнижчих у державі. Заборгованість, навпаки, найвища: 34 мільйони гривень зароблених грошей не повернули селянам. І це за умови, що торік

в області зібрали більш як по тонні зернових на кожного її жителя — 2,1 мільйона тонн на 1,7 мільйона мешканців. Дешеве продовольство не можна отримати без державної фінансової допомоги. Часткова компенсація витрат на сільськогосподарське виробництво це — не чиясь забаганка, а об'єктивна необхідність, що закріпилася у світовій практиці. Водночас, стверджує народний обранець, уряд припинив фінансування низки програм розвитку АПК, а 500 мільйонів гривень так і не передано сільгосптоваровиробникам.

Відвідавши жнивні поля всіх шести районів свого виборчого округу,

Г. Калетник дійшов висновку, що в розвитку АПК простежуються ознаки кризи, схожої на ту, що була у 2000—2001 роках. Нині, як і тоді, сільське господарство рясно стимулюють пустопорожніми обіцянками. Так само у селянина відбирають останнє латану свитину: пальне, гербіциди, засоби захисту рослин продають за захмарними цінами, а зерно хочуть забрати за ціною нижче його рентабельності. За таких умов воно повинно коштувати не менш як 700 гривень за тону. Але, як відомо, про таку ціну мова не йде. Селяни знову залишаються багатими... бідняками.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Або голова в куцах, або груди в хрестах!

■ ДО 60-РІЧЧЯ ПЕРЕМОГИ

Третью варіанта повернення з фронту вона для себе не бачила. І твердо сказала про це батькам. Хоча тоді, у страшиному 43-му році, їй було лише 15...

На той час Ніна Дюкарева вже закінчила сім класів і річні фельдшерські курси. Медицина давалася дівчинці легко, а у сполученні із природною сміливістю її вміння було незмінне на війні. Разом з двома подругами в березні вирішила йти добровольцем на фронт. Але тим уже виповнилося 18. Ніна підклала свою заяву під їхні документи, і її підписали випадково.

Розподілили Дюкареву в автосанчастину. Довелося перевозити поранених. На машині дівчина ганяла — будь здоров! У 15 років вона вже зупиняла кров, накладала джгути, використовуючи замість шин будь-яку палицю, деревину, що завгодно!

— Захищатися доводилося не тільки від фашистів, — сміється Ніна Андріївна. — Причепився до мене якось начальник санроти. Пішов за мною на річку і поліз у воду. Я йому кричу: «Якщо підпливете, я вас втоплю. Одразу!» Нічого не боялася. У мене був перший розряд ГПО з плавання. То він, гад, виліз на берег і сховав мій одяг. А я спритна — вискочила з води, натягнула його гімнастерку і шукай вітра в полі.

Наступного дня подала рапорт, і мене перевели до іншої роти. А як випустити не хотіли! Кажуть, «ми тобі медаль дамо. За бойові заслуги!» «Я, — відповідаю, — прийму нагороду тільки за відвагу! А за «полові заслуги» залишіть собі!»

На новому місці дівчину прийняли добре. Ранком вона побачила солдатів, які ніяк не могли зметикувати, що ж їм поїсти. Тоді Ніна взяла два мішки, нарвала туди лободи і щавлю на борщ та й принесла їм.

— Я була сильною, — згадує Дюкарева, — адже й поранених доводилося іноді на своєму горбі тягти! А на зріст я невисока та й важила 47 кілограмів. Коли прийшло начальство і довідалося, що я новий санінструктор, то мене запитали, що я ще вмію робити. «Траву рвати!» — відповідаю. Посміялися. І записали мене до Гвардійського Кобринського арtpолку. Це еліта була. З ними і залишилася до кінця війни. Я всіх хлопців однаково сильно любила. І вони мене любили. Лаялася з ними, тому що крали в мене бинти, щоб очистити снаряди. А мені перев'язувати нема чим! Але по-

тім я сама поїхала до міста, купила білої тканини і прийшла їм до гімнастерок білі комірці, тож вони в мене були завжди охайні! А коли нам привезли консерви з Америки в золотих баночках, ми їх начистили і зробили 30 кварт. А до цього з однієї миски і суп, і кашу і компот сьорбали. Ось так і господарювала в них.

— Правда, що таких справжніх друзів і справжнього кохання, як на війні, у мирний час не знайти?

— На війні і кохання, і дружба, і саме життя — все пов'язано з небезпечкою. Я дуже любила танцювати, часто ходила в клуб. Але якось мене запросив на танок капітан... і всі завмерли. Ми так танцювали, що ніхто очей відірвати не міг. Але мій характер знали всі. Танці — танцями, а далі — баста. Потім ми з цим капітаном разом йшли в наступ. Ми дійшли до Німеччини: на нас наступала фашистська рота, здолати котру було практично неможливо. Обкопуватися майже не встигали. Два рази копнув — і стрибай. Я на що вже невеличка, а й то дістали. Мене контузило, в ногу потрапив осколок, а правий бік був цілком розірва-

ний. Насилу встигли відтягнути. Крім того, що я втратила дуже багато крові, я місяць не розмовляла і погано чула. Думали, що я не виживу. Солдати наші прийшли до госпітально провідати мене, а ліжко порожнє. Розплакалися: «Немає вже нашої сестрички?» «Та ну вас, — відмахнувся головлікар, — он дечки вона сидить, з пораненими порастеся. Сама ледь жива, а туди ж...»

Коли до мене прийшли наступного разу, я прочитала по губах сержанта: «Ми виступаємо...» Зрозуміла, якщо залишуся тут, глуха, хвора, без свого полку, — я нікому не потрібна. Тоді стрибнула до сержанта на руки, вцепилася і не відпускала. Це — про друзів. А про кохання...

Уже в Німеччині перед останнім боєм до нас прийшов капітан. Ім'я його було Віталій. Ми разом ходили в наступ, допомагали одне одному. Наші серця билися в одному ритмі, ми були щасливі просто бути поруч. І саме на моїх очах цього молодого красивого офіцера застрелив фашист. А я повинна була подавати 20-кілограмові снаряди і продовжувати бій. Коли все закінчилося, я притисла до грудей його фотографію і плакала. Я дуже кохала його.

— Якби, не дай Боже, зараз почалася війна, ви відпустили б туди свою дочку?

— Якби на те була її воля, звичайно, пустила б. Втримати людину від такого кроку неможливо. Якби зараз почалася війна, і я пішла б знову. Адже нічого не змінилося: ми боролися не за славу, а за Батьківщину. І навіть дивлячись на те, що діється нині, навіть за таку Батьківщину я пішла б у бій. Тому що знаю: мої руки і моя голова згодяться людям. І це — дурість, що жінка, яка пройшла війну, черствість і не може залишатися ніжною, сердечною. Медики, ті, хто бачив страждання молодих хлопців і дівчат, настільки вразливі, жалісливі, добрі, що завжди допоможуть тим, хто в біді.

Зараз Ніна Дюкарева — інвалід ВВВ 2-ї групи, нагороджена значком «Гвардієць», орденом Червоного Прапора, орденом «За мужність», медалями «За звільнення Варшави», «За перемогу над Німеччиною». Вона — почесна жінка України і ветеран праці. Але головна її нагорода, це те, що за 57 років виробничого стажу вона не зрадила своїй клятві, котру дала ще тоді, коли йшла на війну.

Дарія ГОРСЬКА.

Порохова бочка з присмаком шоколаду

Синтез влади і бізнесу в Україні нагадує порохову бочку, вважає народний депутат із групи “Демократичні ініціативи” Ігор ПЛОХОЙ (на знімку).

На вчорашній прес-конференції парламентарій заявив, що секретар РНБО Петро Порошенко, як і раніше, лобіює на цій посаді особисті інтереси. Так, главою Державної митної служби було призначено його однопартійця — Володимира Скомаровського. І, як результат, тільки за останні два

тижні митні збори впали в два рази і відповідно зменшилися надходження до бюджету.

Дотепер Порошенко не склав депутатських повноважень, що є грубим порушенням закону про сумісництво. Як і раніше, зазначає парламентарій, кондитерська фірма “Рошен”

асоціюється з прізвищем Порошенка. І водночас за півроку в чиновника високого рівня, крім критики силовиків, не з'явилося власних напрацювань. У зв'язку з чим, переконаний на-

родний обранець, підривається авторитет нової влади і зростає недовіра виборців.

Ігор Плохой заявив, що готує звернення до Президента з проханням відреагувати на грубе порушення законів Петром Порошенком. І нагадує про обіцянку відокремити бізнес від влади.

А прес-служба Ради Національної безпеки і оборони України вчора нагадала, що Петро Порошенко ще 2 липня 2005 року написав заяву про складення депутатських повноважень. “Тим самим він зробив усе, що вимагає від нього Конституція. Далі слово за Верховною Радою”, — сказано в повідомленні.

Достукатися до Президента

У Сімферополі по вул. Київській, 81 запрацювала Регіональна приймальня Президента України Віктора Юшенка в Кримській автономії. Як повідомив її керівник Петро Чугай, основними завданнями нової структури є забезпечення реалізації конституційного права громадян на звернення до органів місцевого самоврядування, обробка звернень до Президента і надання повідомлень за результатами розгляду звернень. До речі, вже у чотирьох містах півострова відкрила свої приймальні і Всеукраїнська громадська організація “Наша Україна”. Тут проводять щоденний прийом, консультації та надають допомогу в розв'язанні життєвих проблем професійні юристи й представники громадської організації. Також працює й безплатна служба працевлаштування.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

■ ФОТОФАКТ

Журналісти канівської газети “Дніпрова зірка” (Черкаська область) провели акцію “Чисті береги”.

Допомогти міській комунальній службі у прибиранні території вирішили журналісти місцевої газети. Озброївшись сміттєвими мішками, вони очистили прибережну зону Дніпра (у районі центрального парку) від сміття, що зібралося ще від травневих свят. Згорнувши все в одну велику купу і повідомивши про це комунальне підприємство “ЖЕК”, журналісти подивляться, скільки часу потрібно буде комунальникам, щоб вивезти сміття на звалище.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

■ ПАРТІЙНІ РЯДКИ

Квартирне питання для партії

У Херсоні перших 35 учнів прийняла «Школа кербуда». Прикметно, що підготовку майбутніх керуючих будинками взяла на себе обласна організація партії «Батьківщина». Навіщо партії потрібне це квартирне питання? За словами експерта партії з проблем самоврядування Лариси Оленковської, насамперед тому, що для громадян воно чи не найактуальніше. Нині в місті налічується понад три десятки утворень, що об'єднують власників багатоквартирних будинків, тож вирішення всіх нагальних проблем, пов'язаних з обслуговуванням та утриманням житлового фонду, безперечно, залежить від фахової підготовки управлінців. А якщо врахувати майбутню реформу житлово-комунальної галузі, то підготовка фахівців виходить на одне з чільних місць.

Алла БРУСИЛОВА.

Херсон.

■ РЕЗОНАНС

Що за протестами працівників виконкому?

Скандал навколо Кіровоградського міськвиконкому набирає оберти. А міський голова Микола Чигрин чомусь не поспішає повертатися із відпустки.

Як уже повідомлялося в нашій газеті, минулого тижня працівники міліції, згідно з постановою обласної прокуратури, вилучили з відділу кадрів міськвиконкому документи, необхідні для розслідування справи, пов'язаної з фальсифікацією виборів у сумнозвісному соотому виборчому окрузі. Процедура вилучення документів не обійшлася без конфлікту. На захист паперів стала виконуюча обов'язки міського голови на час відпустки останнього, Віра Сухопарова.

На загальних зборах трудового колективу та профспілки міськвиконкому були прийняті

звернення до перших осіб держави та керівників силових відомств.

Далі на одному із місцевих інтернет-сайтів, з посиланням на джерело в правоохоронних органах, з'явилася інформація і спричинила ефект розірваної бомби. Начебто у вилучених документах знайдено заяви працівників виконкому, в яких йдеться про те, що вони зобов'язуються звільнитися з роботи, якщо Віктор Янукович не стане Президентом України.

Працівники міськвиконкому, чий особисті справи були вилучені під час буцімто незаконного обшуку, висловили черговий протест прокурору. Вони переконані, що проти них фальсифікуються кримінальні справи.

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законів України щодо оподаткування реабілітаційних установ для інвалідів та дітей-інвалідів

Верховна Рада України **постановляє:**

І. Внести зміни до таких законів України:

1. Підпункт 5.1.8 пункту 5.1 статті 5 Закону України “Про податок на додану вартість” (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 21, ст. 156; 2003 р., № 17-18, ст. 250) викласти в такій редакції:

“5.1.8. поставки послуг з охорони здоров'я згідно з переліком, встановленим Кабінетом Міністрів України, закладами охорони здоров'я, які мають спеціальний дозвіл (ліцензію) на поставку таких послуг, а також поставки послуг реабілітаційними установами для інвалідів та дітей-інвалідів, що мають ліцензію на поставку таких послуг”.

2. Абзац другий підпункту

7.11.8 пункту 7.11 статті 7 Закону України “Про оподаткування прибутку підприємств” (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 27, ст. 181; 1998 р., № 10, ст. 35; 2004 р., № 6, ст. 38) після слів “архівних установ” доповнити словами “та реабілітаційних установ для інвалідів та дітей-інвалідів, що мають відповідну ліцензію”.

3. У Законі України “Про гуманітарну допомогу” (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 51, ст. 451; 2003 р., № 27, ст. 209, № 37, ст. 300):

1) у статті 1: абзац п'ятий доповнити пунктом “г” такого змісту:

“г) реабілітаційні установи для інвалідів та дітей-інвалідів, які мають відповідну ліцензію на здійснення реабілітаційних

послуг, незалежно від відомчого підпорядкування, типу і форм власності”;

в абзаці шостому слова “до пунктів “а”, “б”, “в”, “г” замінити словами “до пунктів “а”, “б”, “в”, “г”, “г”;

2) частину другу статті 6 доповнити абзацом восьмим такого змісту:

“медико-соціальне обладнання та оснащення, що передається виключно реабілітаційним установам для інвалідів та дітей-інвалідів, які мають відповідну ліцензію на здійснення реабілітаційних послуг, незалежно від відомчого підпорядкування, типу і форм власності, за обов'язкової умови заборони його подальшого продажу”.

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2006 року.

2. Кабінету Міністрів України протягом трьох місяців з дня опублікування цього Закону:

подати до Верховної Ради України пропозиції щодо внесення змін до законів України, які впливають із цього Закону;

прийняти нормативно-правові акти, необхідні для реалізації цього Закону;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

Президент України

В. ЮЩЕНКО.

Київ,
7 липня 2005 року.
№ 2772-IV.

■ КРИМІНАЛ

Посадовці зловживали

НА ДНІПРОПЕТРОВЩИНІ

проти посадовців райдержадміністрації та районного комітету порушено кримінальну справу за зловживання владою. Протягом 1999—2003 років “щедрі чиновники” безоплатно передали міжколгоспний дитячий табір товариству з обмеженою відповідальністю, чим завдали державі збитків на суму понад 1,5 млн. гривень. Про це “Голосу України” повідомили у Департаменті зв'язків з громадськістю МВС.

А НА ЧЕРКАЩИНІ

посадовцям фінансового управління райдержадміністрації доведеться відповідати за службуову недбалість. Вони не проконтролювали належним чином проведення процедури банкрутства сільськогосподарського ТОВ, чим завдали збитків державі на суму понад 90 тис. гривень.

Ховаються за спідниці жінок

Чорнобаївський районний суд за підлог під час президентських виборів позбавив волі шістьох членів виборчої дільниці № 130 (що у селі Васютинці на Черкащині) на п'ять років. Щоправда, з річним іспитовим терміном.

На лаві підсудних у справі про порушення виборчого законодавства опинилися жінки — “стрілочниці” під час другого туру президентських перегонів.

На судовому засіданні жодна з працівниць контори СТОВ “Дніпро”, котрі восени 2004 року були членами дільничної комісії, не визнала себе винною у фальсифікації виборів на користь Віктора Януковича і не покалася у вчиненому. Хоча суд пред'явив неспростовні докази їхньої вини, **повідомляє наш власний кореспондент ЛІДІЯ ТИТАРЕНКО.**

А В СУМСЬКІЙ ОБЛАСТІ

викрито колишнього голову однієї з райдержадміністрацій та його заступника. Під час першого туру виборів Президента вони передали 14,9 тис. грн. хабара членам дільничної виборчої комісії за схвалення виборців до голосування за одного із кандидатів на пост глави держави. Порушено кримінальну справу.

«Приватбанк» готовий запропонувати за контрольний пакет акцій Нікопольського заводу феросплавів більш як 1,5 мільярда гривень

Британський впливовий тижневик ділових кіл «Економіст» вважає наш нинішній уряд найбільш реформаторським в історії України

■ У НОМЕР

Під час пожежі згорів «01»

У Миколаївській області на пульт ГУ МНС надійшов сигнал від працівників ринку Штрасе про пожежу. Горіло сміття між парканом і кіоском. Причиною загоряння, очевидно, став кинутий у сміття недопалок. Суха і спекотна погода зробили свою справу. Вогонь перекинувся на фасад кіоска. Пластикова вагонка, легко зайнявшись, метнула полум'я під дах. Працівники ринку змогли самотужки зупинити вогонь до прибуття пожежних машин. Але навіть така невелика пожежа завдала шкоди господарям на суму 5 тисяч гривень. Цікаво, що вогонь не пошкодував і панно з відомим написом «Будьте обережні з вогнем. При пожежі дзвонить 01», повідомляє Центр пропаганди ГУ МНС.

«Сирітський портфелик»

Івано-Франківщина. Благодійну акцію під такою назвою проводить благодійний фонд «Карітас — Івано-Франківськ УГКЦ» спільно з координаційним центром волонтерського руху. Її мета — забезпечити сиріт і дітей із бідних сімей, які вперше підуть до школи, необхідним робочим приладдям: портфеликами, рюкзаками, зошитами, фарбами, ручками. *Дарина НАЗАРЧУК.*

Конопляна плантація для ... особистих компресів

Сумщина. У селі Олександрівці Буринського району 27-річний Віктор П. вирішив зайнятись рідкісним бізнесом —вироснуванням... конопель. Придбавши садибу площею 40 соток, усю засіяв коноплями. Проте не довелося з них поживитися. Незважаючи навіть на те, що всю плантацію обсадив кукурудзою. Правоохоронці виявили в його садибі близько 27 000 кущів коноплі. Впійманий на гарячому «бізнесмен» пояснив, що коноплі потрібні йому... для особистих компресів. Правоохоронці не повірили в цю казку про білого бичка. За найскромнішими підрахунками, вартість знешкодженого «компресного» товару сягала 500 тисяч гривень. *Владислав ЖМУРКОВ.*

Загинув від укусу оси

Дніпропетровськ. Смертельним виявився укус оси для 58-літнього ремонтника-будівельника Академії митної служби України. Не допомогла потерпілому і швидка медична допомога, що прибула через 20 хвилин. Смерть настала, як установили згодом, від набряку верхніх дихальних шляхів. У прес-службі Державного комітету з нагляду за охороною праці повідомили: у зв'язку з тим, що нещасний випадок стався на території підприємства в робочий час, теруправління Держнаглядохоронпраці у Дніпропетровській області проводить розслідування цієї НП. Зазначимо, що уже два аналогічні випадки загибелі людей на виробництві від укусу комах зафіксовано на підприємствах Придніпров'я у минулі роки. *Сергій КОРОБКОВ.*

Дніпро форсуватимуть німецькі марафонці

Черкаси. Четверо німецьких спортсменів, серед яких відомий плавець Стів Телоке, візьмуть участь у марафонському запливі на Дніпрі. Дійство відбудеться 13 серпня у районі села Чапаєвки Золотоніського району. Марафонці планують подолати 15-кілометрову ширину Дніпра за дві з половиною години. «Хлопці плистимуть кролем», — повідомив президент клубу «Плавці Балтики» Томас Рійс, ініціатор «підкорення Дніпра». Захоплені ідеєю, черкаські майстри спорту міжнародного класу Віталій Снісар, Костянтин Федоров та вихованці місцевої морської школи вийдуть на старт, щоб переплисти широкий Славутич. До українсько-німецької команди долучаться й гості з Росії.

Лідія ТИТАРЕНКО.

І вдень, і вночі веселили народ конкурсанти

Крим. На другому міжнародному ялтинському фестивалі мистецтв змагалися 111 конкурсантів — обдарована молодь з України, Росії та Білорусі. Гран-прі «Золоті вуха кролика» виборов Одеський шоу-театр «Чи то люди, чи то ляльки», а перше місце в номінації «оригінальний жанр» посів театр гурму «Кан-Кан» з білоруського міста Гродна. Серед вокалістів перемогла росіянка Юлія Налімова. Найкращими молодими обдаруваннями визнано кримчанку Наталію Куницину і запорізький дуєт «Халва». На пам'ять про чотириденне свято на набережній Ялти залишилася бронзова жилетка Аркадія Арканова — голови журі фестивалю, що йому й досі підшуковують назву. *Віктор ХОМЕНКО.*

Помирати дешевше влітку, проте кияни частіше відходять в інший світ узимку

У столиці скасовано обмеження тарифів на ритуальні послуги. Зроблено це задля здорової конкуренції між державними і приватними ритуальними службами, пояснив перший заступник начальника Головного управління ритуальних послуг Київміськдержадміністрації Михайло Кутішев.

Та чи не призведе це «оздоровлення ритуальної конкуренції» до зростання цін? Пан Кутішев стверджує — ніяких астрономічних скачків вартості послуг не буде, скажімо, найдешевші труни так само коштуватимуть 90, 114, 150 гривень. Віримо, але навіщо тоді цінам, що не збираються рвонутися вгору, увімкнули зелене світло?

Нині, як розповів Михайло Кутішев, поховати людину коштує в Києві щонайменше 1000 гривень — це якщо брати труну не дорожче 150 гривень. До її вартості треба додати в середньому ще 150 гривень за копання ями, 201 — за катафалк, близько півсотні — за послуги розпорядника, вартість вінків — від 16 до 300 гривень за штуку... Зауважмо, жодного слова про поминальний обід у цьому переліку не було. Щоправда, один вінок кожному померлому киянинові виділяється міською владою абсолютно безплатно. Як уточнив М. Кутішев, вінок цей з синьожовтою стрічкою і відповідним написом. А деякі

Мал. Вадима СИМІНОГІ.

пільгові категорії можуть розраховувати на істотнішу допомогу.

До речі, вартість копання ями «в середньому 150 гривень» означає, що влітку за це беруть 130, а взимку — 170. Але смертність вища таки в зимовий період. А в середньому у столиці щомісяця ховають майже 1700 осіб, з яких приблизно 700 — кремують.

До речі

Як колишній професійний деревообробник, не можу не висловити певний сумнів стосовно якості й міцності згаданих недорогих трун — хай то буде за 90 або й навіть за 150 гривень. Зрештою, чогось особливого за ці гроші й не обіцяють. Як розповів згадуваний вище Михайло Кутішев, бажаночі можуть придбати поліровані труни й за три, й за шість тисяч гривень — які «блищатимуть і сяятимуть, як автомобіль». Але в тому то й річ, що сяяти труни зовсім необов'язково — просто ще донедавна в Україні заведено було — а подекуди така практика зберігається й донині — ховати покійників у добротних трунах з якісної — часто дубової — дошки й ставити над могилою хрест, зроблений не з металеві труби, а неодмінно з якісного дубового бруса...

Сергій ХОМІНСЬКИЙ.

Кожний десятий автомобіль не пройшов техогляд

В Україні державний технічний огляд не пройшли більш як 10 відсотків транспортних засобів, хоча зробити це потрібно було до 31 липня. Перед проходженням техогляду автовласники оплачують податок, і тільки за січень—липень до бюджету надійшло 546,9 млн. грн., що на 18 відсотків перевищило аналогічний показник 2004 року. ДПАУ разом з ДАІ нагадують, що експлуатація транспортного засобу, який не пройшов техогляд, заборонена, а його власник має заплатити штраф — 17—34 гривні.

Флот без води

Десять військових частин Військово-морських сил Збройних сил України раптом опинилися без краплі води. Севастопольський флот від'їжджали від водопостачання через заборгованість. Як повідомили у прес-центрі командування ВМС ЗС України, ке-

рівництво флоту вважає дії Севміськводоканалу «невиваженими», бо припинення водопостачання за 36-градусної спеки порушує норми пожежної безпеки і не дає змоги підтримувати належний протиепідемічний стан у військових частинах, передає «Трибуна».

Допомогти і врятувати

Надати першу медичну допомогу та вчасно дістатися на місце пригоди — одне з головних завдань рятувальника МНС. Так було й цього разу у Львові, коли в заблокованій квартирі жінка потребувала невідкладної медичної допомоги. Начальник тилу оперативного відділу оперативно-координаційного центру Юрій Мірошкін (на знімку), як справжній скелелаз, спустився з поверху вище і, вибивши шибку, потрапив до квартири.

Іванна ПОВАЖУК.
Центр пропаганди ГУ МНС України у Львівській області.

■ КУРЙОЗИ

65 мільйонів доларів за одну ніч

Найбільше за всю історію Бразилії пограбування банку було скоєне днями в місті Форталеза на північному сході країни. Як повідомляє телекомпанія «Глобоньюз», із сейфа Центробанку викрадено близько 150 мільйонів реалів (понад 65 мільйонів доларів, сума уточнюється). Про злочин стало відомо лише тоді, коли чергова зміна прийшла перевіряти сейфове приміщення і побачила в підлозі дірку і зламані двері.

Пограбування відбулося за всіма правилами детективного жанру, зловмисники заздалегідь і ретельно підготувалися: за кілька тижнів до злочину 6—10 чоловік орендували будинок поруч з банком. Ім вдалося непомітно для навколишніх, сусідів і охорони банку прорити на глибині чотирьох метрів тунель завдовжки 200 метрів до приміщення головного сейфа.

Шанс для бізнесу

У жовтні відбудеться українсько-японський діловий форум. Про це домовилися Перший віце-прем'єр-міністр Анатолій Кінах і Надзвичайний та Повноважний Посол Японії в Україні Кішіро Амае. Відомо, що бажання взяти у ньому участь уже висловили близько 30 японських компаній.

Ишлося також про перспективи створення в Україні спільного автомобілебудівного виробництва. За словами К. Амае, японська компанія «Ісудзу» готова реалізувати спільний проект з річними обсягами виробництва 2,5 тисячі автобусів та 16 тисяч вантажівок.

Японський посол також поцікавився механізмами захисту коштів, наданих Японським кредитним банком на розвиток внутрішньої промислової інфраструктури в Україні. Як відомо, за результатами липневого візиту української делегації до Японії цей банк розпочав роботу на українському фінансовому ринку.

Міліціонери взялися за справи п'ятнадцятирічної давності

■ РЕЗОНАНС

Міністерство внутрішніх справ розпочало роботу над розкриттям «розстрільних» кримінальних справ за 1990—2005 роки. Про це заявив заступник міністра внутрішніх справ Геннадій Москаль. «На всій території України триває широкомасштабний наступ на організовану злочинність, насамперед розкриття кримінальних справ, які нагромадилися з 1990-го до 2005 року», — зазначив Геннадій Москаль.

Так, за його словами, в Донецьку нещодавно виявили 12 тіл бізнесменів, яких вважали зниклими, затримали п'ятьох кілерів, які вже дають свідчення щодо 30 убивств. Також заступник міністра повідомив, що правоохоронці «майже розкрили

Безпеку на дорогах порушує... Місяць

Дещо з останніх даних про ДТП. У Баранівському районі Житомирщини поблизу села Зелений Гай автобус з білоруськими туристами перекинувся у кювет. Водій «Неоплану» під час спроби здійснити обгін вантажівки не впорався з керуванням. 15 людей з травмами різного ступеня тяжкості госпіталізовано. У Криму на автошляху біля села Полтавки Красногвардійського району під час ДТП загинули троє громадян Росії, у тому числі дитина. Автомобіль «Жигулі» виїхав на узбіччя і врізався у дерево. Ще трьох пасажирів госпіталізовано.

З проханням роз'яснити причини почастішання аварій на автошляхах нашої країни «Голос України» звернувся до провідного наукового співробітника відділу дослідження аварійності на автотранспорті Державного науково-дослідного центру з безпеки дорожнього руху та діяльності дорожньо-патрульної служби місцевої міліції МВС України Ігоря Репіка:

систему зникнення людей, які пропали під час виборчої кампанії одеського мера». «Тепер викопують їхні тіла», — додав він. Пан Москаль зазначив, що за останній час правоохоронцями було розкрито багато резонансних кримінальних справ.

«В Одесі розкрито 90 відсотків усіх убивств на замовлення. Там заарештували понад 100 осіб. Майже всіх виконавців, замовників, співучасників затримано. У п'ятницю заарештували трьох адвокатів, які вносили записки, де було вказано кого вбити, кого застрелити», — сказав він. Водночас заступник міністра різко розкритикував роботу львівських міліціонерів і наказав звільнити багатьох начальників управлінь, повідомляє «Українська правда».

— Серед причин аварій — спека, розслабленість людей у період відпусток і неправильне розуміння водіями процесу реорганізації ДАІ, що спричиняє безвідповідальність на дорогах. До слова, аварійний пік, що маємо зараз, спостерігався і в 1994—1995 роках. Він був пов'язаний з одинадцятирічним циклом сонячної активності. Безпеку на дорогах порушує і... Місяць, особливо у ті періоди, коли він наближається до Землі, перебуваючи у Перигеї. Це відбувалося саме наприкінці липня цього року і позначилося на самопочутті людей, зокрема на увазі водіїв під час здійснення ризикованих маневрів, перевищення швидкості тощо.

Про цьогорічний сплеск аварій на дорогах свідчить і статистика: за сім місяців, порівняно з 2004 роком, кількість ДТП зросла на 2,9 відсотка, загинуло людей на 5 відсотків більше, а поранення дістали — на 3,9 відсотка.

Людімила ОПАНАСЕНКО.

Цитата дня

«Я переконаний у тому, що Генпрокуратура свої функції належним чином не виконує», — заявив народний депутат України Володимир СТРЕТОВИЧ (на знімку) і уточнив, що у Верховної Ради є всі передумови, щоб винести востаннє недовіри Святославу Піскуну.

Нардеп також розкритикував дії прокуратури у справі голови Донецької облради Бориса Колесникова. «Усе, що було зроблено спочатку, — неправильно. Неправильно, коли його замили облудним шляхом у прокуратуру для дачі свідчень». При цьому він повідомив, що, незважаючи на гучні заяви, жодну з резонансних справ досі не направлено до суду.

■ ФОТОФАКТ

Після терактів у Лондоні вулиці британської столиці, як і раніше, посилено патрулюють. Днями суд залишив під вартою до 14 листопада трьох підозрюваних у скоєнні вибуху 21 липня — Ясіна Хассана Омара, Рамзі Мохаммеда і Муктара Саїда Ібрагіма. У зв'язку зі спеціальною справою прийнято рішення: засідання суду відбудеться на території в'язниці Белмарш, що добре охороняється, на південному сході Лондона, де звичайно утримують підозрюваних у причетності до тероризму.

Фото AFP.

Хто на Сході хазяїн?

Російські військовики інкогніто прибули до Узбекистану, щоб приймати від імені влади країни майно американської бази поблизу селища Ханабад. Такі сенсаційні факти повідомляє російська «Независимая газета». Як розповів в інтерв'ю виданню анонімний співрозмовник у Міноборони, російські військові фахівці опікуватимуться прийманням усієї інфраструктури авіабази.

«Американці гадали, що прий-

шли в Узбекистан назавжди, от і вкладали туди значні кошти. Наше завдання, щоб аеродром — злітно-посадкова смуга, засоби зв'язку, спостереження — були передані збройним силам Узбекистану в робочому стані», — повідомив він. Офіційно в Москві не підтвердили і не спростували інформацію про наявність в Узбекистані російських військових, за деяким даними, числом кількості осіб.

Платіть податки і спіть спокійно

За сім місяців 2005 року податкова міліція викрила 4,1 тис. злочинів у сфері оподаткування. Здебільше це ухилення від сплати податків, з яких переважна більшість — несплата податків в особливо великих розмірах, передає «ЛІГА».

Розкривши і ліквідувавши такі схеми, з тіньового сектору податківці додатково залучили до бюджету 2,8 млрд. грн. Як повідомили «Голосу України» у податковій ад-

міністрації, це на 33% перевищує надходження до бюджету за відповідний період минулого року.

Податкова міліція викрила також нові технології і шахрайські схеми. Вони давали можливість регулювати ціни в зовнішньоекономічній діяльності, нагромаджувати і вивозити капітал, мінімізувати податки, легалізувати доходи, отримані злочинним шляхом. Тепер усьому цьому поставлено надійний заслін.

Привіт від уряду

■ ТЕМА

Звернули увагу? Показники інфляції, за повідомленнями Держкомстату України та Міжнародного валютного фонду, істотно відрізняються. Держкомстат повідомив, що за перше півріччя інфляція становила 6,4%, а МВФ, що 15% — відповідно до червня минулого року. Уряд не спростував цього, бо з МВФ не посперечася. Тож інфляція зростає швидше, ніж її устигає фіксувати Держкомстат.

Фахівці констатують, а громадяни переконуються, що ціни зростають не лише на бензин, а й на інші товари. І вже ніхто не заперечує, що до кінця року вони будуть ще вищими. Тим часом Юлія Тимошенко пообіцяла знизити ціни на цукор до 3 грн.20 коп. — та ще й, за її словами, ринковими методами. Але вона й не приховує, що це станеться за рахунок збуту тростинного цукру-сирцю (до речі, на завезення його в Україну потрібна згода Верховної Ради, а її не було). Тобто уряд штучно знижуватиме

ціну шляхом демпінгу. Чи треба пояснювати, що демпінг карається у всьому світі й що ринком у цьому разі не пахне: «наша Юлія» знову намагається перевести економіку на ручне управління. Але сталося: через витік інформації виробники та посередники підвищили ціну на цукор, зниження якої призведе до необоротних процесів...

Що відбувається в уряді? У зв'язку з цим доцільно згадати інтерв'ю міністра економіки Сергія Терехіна («ГУ», 10.02.05), де він сказав, що коли виробник підвищує ціни на одну копію, то його фіскальні зобов'язання (держподаток) автоматично збільшуються на дві копійки. В цьому разі держава зацікавлена у зростанні цін. Але хіба не нова влада як пріоритет задекларувала курс на соціальну політику, що виключає такий розвиток подій?

Коли так, то уряд мав би дбати про зростання виробництва, що забезпечило б гідне життя громадянам за умови їхньої доб-

росовісної праці: всі багаті, а ціни не зростають. У такому разі (за скориговано збільшеного на 10 млрд. грн. держбюджету) зростання виробництва мало б сягнути до 20% порівняно з відповідним періодом минулого року.

Що маємо нині? Статистика свідчить, що з кожним витком цін темпи зростання виробництва падають у геометричній прогресії: вони знижуються швидше, ніж підвищуються ціни. Ось чому приріст ВВП за шість місяців знизився з 6,5% у січні до 4% у червні. Це свідчить, що уряд перейшов на політику інфляційного наповнення бюджету: починаючи з другого півріччя шлюзи для зростання цін відкрито, і в цьому бурхливому потоці може захлинутися вся економіка України. А першим поштовхом стало підвищення вартості залізничних перевезень. Уряд, однією рукою ошалеваючи нас підвищен-

ням зарплат і пенсій, другою забирає їх назад. Розрекламована владою диво соціальної політики звелось до банальної моделі випереджального підвищення зарплат і пенсій перед наступним зростанням цін та інфляційного наповнення бюджету. Тож сам Кабінет сприяв кризі виробництва, що означає повернення у країну бідності. А може, уряд і не збирався боротися з нею?

А низька ціна на солодкий продукт, обіцяна Юлією Тимошенко... Фахівці твердять, що саме в такий спосіб буде знищено цукрову промисловість — на радість конкурентам на світових ринках. На жаль, ні для кого не стало уроком перше встановлення квот кілька років тому, що призвело до порізки на металобрухт половини українських цукрових заводів. Тепер от є загроза, що туди само відправимо й другу половину.

...Ще донедавна ми писалися, що Україна продукує три власні повноцінні валюти: пшеницю, олію і цукор. Може статися, що залишиться дві.

Валентина ПИСАНЬКА.

■ СВІТ КОРОТКО

ІЗРАЇЛЬ

На зброю доведеться витратитися

Прем'єр-міністр Ізраїлю Арієль Шарон своїм рішенням зменшив більш як удвічі асигнування на оборону в проекті держбюджету на 2006 рік. Під час наради глав міністерств і силових відомств він розпорядився урізати оборонний бюджет на 145 замість 330 млн. дол., пропонувався міністерством фінансів.

РОСІЯ

Міноборони купить «Скорпіонів»

Москва купить у Лондона два підводні рятувальні батискафи «Скорпіон». Такими само машинами минулої неділі врятували російську субмарину. Міністерство оборони РФ також придбає у Великої Британії технічне обладнання, необхідне для експлуатації батискафів, заявив головнокомандувач Тихоокеанського флоту адмірал Віктор Федоров.

ІРАН

Збагачення урану відновлено

Міжнародне агентство з атомної енергії (МАГАТЕ) оголосило, що Іран відновлює роботи зі збагачення урану на ядерному об'єкті в Ісфахані. Планується, що найближчим часом експерти агентства знімуть пломби з обладнання, де безпосередньо здійснюється виробництво урану.

ПАЛЕСТИНА

Вибори перенесено

Вибори до законодавчої ради пройдуть у січні 2006 року, повідомив глава Палестинської національної адміністрації Махмуд Аббас. Вони повинні були відбутися ще в липні, однак Аббас прийняв рішення відкласти їх у зв'язку з браком часу на підготовку голосування.

США

Рейтинг Буша зростає

Підтримка американцями політики президента Джорджа Буша зросла за минулий місяць. Про це свідчать результати опитування населення, згідно з яким 51 відсоток незадоволені тим, як глава Білого дому веде справи. Протилежної думки дотримуються 45 відсотків. Минулого місяця рейтинг президента був найнижчий за весь час президентства: його підтримували лише 44 відсотки опитаних.

ВЕНЕСУЕЛА

У «заручниках» карнавалу

Парадом традиційних національних героїв-масок центральною алеєю венесуельської столиці Каракаса відкрився XVI Всесвітній фестиваль молоді і студентів. На цілий тиждень столицю країни віддано в розпорядження 15 тисяч посланців молоді зі 114 країн світу. Серед них — студенти і члени комуністичних і соціалістичних партій і рухів.

Кабінет Міністрів України доручив Мінекономіки, Мінпаливенерго і НКРЕ підготувати прогноз зміни цін на енергоносії

■ СПОРТ

Матч завдовжки в добу, котрий закінчився відставкою Буряка

Футбол. Київ. Чемпіонат країни. Вища ліга. 5-й тур. «Динамо» — «Іллічівець». 1:1. 2 000 глядачів. Голи: Юссуф, 70 — Грибанов, 45+2.

Цей матч розпочався в неділю о 20.00, а закінчився наступного дня о 18.45. Ми вже повідомляли про те, що через зливу арбітр Анатолій Жосан змушений був припинити зустріч після першого тайму. В понеділок зранку екстрене бюро ПФЛ вирішило дограти ввечері лише другий тайм. Що, власне, й відбулося.

Після цього, як повідомила прес-служба клубу, керівництво ФК «Динамо» (Київ) звільнило з посади Леоніда Буряка (**на знімку**). Це перший крок на шляху до кардинальних змін у клубі, про які нещодавно заявив його президент Ігор Суркіс. Наступні — пошук нового наставника, виставлення на трансфер групи футболістів, котрі з різних причин уже не відповідають динамівським вимогам.

Виконувати обов'язки тренера тимчасово доручено Анатолію Дем'яненку. А «Динамо» тим часом, яке йде третім, уже відстає від «Шахтаря» — одноосібного лідера — на чотири очки.

Час вболівати за «Шахтар»!

Донецьк. Сьогодні увагу всієї України буде звернено до цього міста. В ньому, на РСК «Олімпійський», у матчі третього кваліфікаційного раунду Ліги чемпіонів зустрінуться наш «Шахтар» та італійський «Інтер». Те, що це надскладний іспит для чемпіона нашої країни, зрозуміло без зайвих слів.

Суперник прибув до Донецька вчора після обіду і розмістився в готелі «Донбас-Палас». А ввечері у прес-центрі стадіону відбулося спілкування тренера міланців Роберто Манчіні з представниками ЗМІ. Після цього футболісти «Інтера» провели тренування.

Ажіотаж у місті, пов'язаний з футболом, величезний. Квиток на стадіон, як то кажуть, на вагу золота. Чаша стадіону, будьте певні, заповниться по вінця. Це добре, бо «Шахтар» матиме несамовиту підтримку. І він покаже все своє вміння і завзяття.

Зустріч «Шахтар» — «Інтер» обслуговуватиме суддівська бригада на чолі з арбітром Аленом Гаме-ром (Люксембург). Йому допомагатимуть лайнсмени — Франсіс Крело (Люксембург) та Жан-Філіпп Іззо (Франція). Резервний арбітр — Стефан Ланной (Франція).

Серед призерів

Бокс. Таллінн (Естонія). Першість Європи серед юніорів. Збірна України посіла третє загальнокомандне місце. В її активі — дві срібні та чотири бронзові медалі. Перше місце посіли росіяни, які виграли десять золотих нагород із одинадцяти. Друге місце — в команди Азербайджану (по одній золотій та срібній медалі і чотири бронзові відзнаки).

Підготував Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Тваринам завжди важче

В Одесі помер один з «ветеранів» зоопарку — 19-річний амурський тигр Янтар. За інформацією дирекції міського зоопарку, причиною смерті улюбленця одеситів і гостей міста стала жажлива спека, що встановилася останнім часом в Україні, і зокрема в Одесі. Подія ще раз продемонструвала, наскільки сильно впливають, здавалися б, суто людські проблеми на тварин, котрі живуть поруч з нами, особливо диких.

Докладніше про цей взаємозв'язок нам розповів головний ветлікар Київського зоопарку Андрій МАРУНЧИН.

Виявляється, що під час профілактики захворюваності серед тварин, котрих тримають у зоопарку і внаслідок цього вони вступають у тісніший контакт із людиною, необхідно враховувати не лише, так би мовити, природні для звірини ризики — травматизм, порушення обміну речовин, а й «психологічні» проблеми — стрес, питання лідерства.

— Крім цього, безпосередньо впливає на здоров'я наших підопічних, продовжує лікар, епідеміологічна ситуація у країні.

— **Ви говорите про захворювання серед людей?**

— Авжеж. Епідемія туберкульозу, наприклад, цілком конкретно загрожує і тваринам. Нам у Києві ситуацію вдається контролювати, а в наших колег в інших містах, як мені відомо, виникли певні труднощі.

— **Але ж тварини безпосередньо з відвідувачами не контактують.**

— Дивлячись що ви маєте на увазі. Якщо людина відкусила половину яблука, а другу згодувала

« ЛІКАРНЯНИЙ ЛИСТОК »

стор. 7

ведмедю або верблюда, то вона відповідно передала йому весь свій набір мікрофлори разом із збудниками хвороб. А для приматів, наприклад, ризик захворювання на гепатит, кір, вітрянку і багато інших людських захворювань максимальний. На здоров'я тварин, між іншим, впливають і соціальні проблеми людей.

— **Яким чином?**

— Минулої осені, наприклад, через перебої в теплопостачанні група кенгуру Бенета перехворіла запаленням легень. На щастя, нам удалося їх вилікувати.

— **Чи важко лікувати тварин? Адже вони не лише поskarжитися не можуть, а й лікуватися не дуже погоджуються. Як, наприклад, тигру мікстуру дати або укол зробити?**

— Тигр це не найскладніше. Є методи фіксації, а таблетку краще з фаршем, наприклад, давати, здебільшого цього досить. У кожному разі потрібно намагатися не травмувати психіку тварини. Нещодав-

но ми оперували самця антилопи Нільгау, серйозно травмованого су-перником. У нього були глибокі проникаючі рані грудної клітки. Операція пройшла вдало, але, як ви розумієте, ні про перев'язки, ні про зняття швів мова йти не може. Доводиться це враховувати під час лікування.

— **У природі він, напевно, не жив би.**

— У природі він просто покинув би стадо, а тут він цієї можливості позбавлений. Тому ми, обмежуючи волю дикої тварини, беремо на себе відповідальність за її життя і здоров'я. У кращих світових зоопарках звірі розміщені в павільйонах зі штучним кліматом, що відповідає середовищу проживання. Мало в вольєрі білого ведмедя побудувати басейн. Потрібно ще, щоб температура води і повітря була комфортна для нього.

Олег ДЕНИСОВ.

Фото Анастасії СИРОТКИНОЇ.

Посидіти за гончарним кругом

Більш як 300 експонатів, присвячених розвитку гончарства на Поділлі, представлено у садибі заслуженого майстра народної творчості Олексія Луцишина у Вінниці. Тут відкрито музей гончарного мистецтва.

Олексій Луцишин, учень славетного майстра керамічної скульптури Івана Гончара (обидва — уродженці села Кришинці, що в Тульчинському районі), в останні роки життя постійно проводив, як нині кажуть, майстер-класи на Музейній площі міста над Бугом. Тепер посидіти за гончарним кругом може кожен відвідувач нового музею.

Після того, як у 2002 році талановитий митець — він ще творив картини, знався на музиці, писав вірші — пішов із життя, вирішили створити в його садибі музей.

Роботи тривали майже два роки. Експозицію формували працівники Вінницького обласного художнього музею. За словами його директора, заслуженого художника України Іллі Безбаха, перед колективом нового музею поставлено триєдине завдання: проведення пошукової, науково-дослідницької роботи з розвитку гончарства на Поділлі, підтримка май-

стрів і організація екскурсій та виставок з неодмінним залученням бажаючих самотужки спробувати виготовити той чи інший виріб.

Крім робіт самого майстра, в експозиції привертають увагу вироби його земляків, гончарів із згаданого села Кришинці —найдавнішого та найбільш відомого осередку гончарного мистецтва у регіоні. В роботах його учнів — Євгена Слободинського, Оксани Верхової, Андрія Шевчука, Людмили Філінської, що також демонструються в музеї, є частинка тепла Великого майстра.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

Літа мої, моє багатство...

Справжнім довгожителем у Гальчині, що в Бердичівському районі, вважають Антона Гуцала, чий вік сягнув ста років. Пережив він кілька революцій, чотири війни, голодомор, «застій»... Довелося повоювати і під час фінської кампанії, а у Велику Вітчизняну потрапив у полон, був у концтаборі, що в Бердичеві на Червоній Горі. Після визволення працював на залізниці. А з тим пішов коннохом у колгосп. Разом з односельцями довгожителя привітали і шестеро правнуків. Вони побажали йому стати почесним гостем на столітніх ювілеях кількох односельців, які незабаром можуть переступити цей життєвий поріг.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

Португальці рятують ліси

Практично вся північ Португалії і частково її центральна частина охоплені лісовими пожежами, які ось уже кілька днів не вдається локалізувати. Як повідомляє лісабонська газета «Публіко», на боротьбу з вогняною стихією кинуто більш як три тисячі пожежників і 400 військовослужбовців, в розпорядженні яких вся наявна техніка, в тому числі 49 спеціальних літаків і вертольотів, хоча через густий дим використовуються тільки 33 машини.

Нині в країні вирують більш як 20 великих пожеж і понад 500 дрібніших. Через них довелося евакуювати населення кількох міст і селищ, чотири рази перекривали найбільшу транспортну магістраль країни — автостраду з півночі на південь, яка з'єднує Лісабон з Порто. Гасіння вогню ускладнюється високою температурою, що перевищує в багатьох місцях 40 градусів. Від найсильнішої за 60 років засухи страждає 100 відсотків території країни.

Є, працює і лікує

Хай би про що розказував начальник управління охорони здоров'я Сіверськодонецька, обов'язково добрим словом згадає міського голову і депутатів міськради. У перший момент, зізнаюся, дифірамби на адресу влади трохи насторожують, але під час ознайомлення зі станом охорони здоров'я в місті хіміків усе стає на свої місця. Мало того, з'являється бажання і самій поставити високу оцінку тим турботі й увазі, які місцевий орган самоврядування приділяє здоров'ю своїх громадян. Досить, наприклад, сказати, що технічному оснащенню міської багатопрофільної лікарні Сіверськодонецька може позаздрити навіть обласний центр. До того ж, як полюбає наголошувати Єгор МАСЛОВ (на знімку), «усе в нас у робочому стані і, на відміну від інших, не простіше, як музейна рідкість».

Слід відзначити, що Сіверськодонецьк — місто амбіційне. Його громаду завжди відрізняло бажання і прагнення в усьому бути першими, хай би в чому — в приватизації чи у створенні дитячої організації. Місто по-своєму унікальне, і система медичного обслуговування населення зокрема. Прорив у цій царині, мабуть, було започатковано зі створення системи — об'єднання всіх лікувальних установ в одну багатопрофільну лікарню й оснащення її новітнім устаткуванням. За останні роки, наприклад, придбано комп'ютерний томограф, апарати штучного дихання, нирки, створено барозал. Пологовий будинок визнано найкращим в області, а відсоток атестації медперсоналу в регіоні найвищий.

Турботу про наймолодших жителів міста можна вважати пріоритетною. Умови для лікування дітей тут справді відповідають високим вимогам. Досить сказати, що будівля дитячої лікарні й пологового будинку після капітального ремонту набула сучасного вигляду й оснащена необхідним комплексом обладнання.

— До того ж, — підкреслює начальник управління охорони здоров'я Єгор Маслов, — техніку ми вибираємо кращих у світі виробників, щоб вона була надійна. Грошей для цього не шкодуємо. У пологовому є все необхідне, щоб повернути здоров'я дитині: електрокардіограф, апарат стеження і багато чого іншого. Наші лікарі лікують найскладніші патології в дітей.

У дитячій палаті — лише одне-два ліжечка, туалет, душ, ванна. Одна зі стін складається з великих вікон, що дає змогу мамі з дитиною постійно бути на очах у медичного персоналу.

Логічно зазначити, що без допомоги, фінансової підтримки міської влади медикам навряд чи вдалося б домогтися таких успіхів. Адже охорона здоров'я фінансується державою за залишковим принципом. Наприклад, Сіверськодонецьк одержує лише половину від своєї потреби. Цих коштів не вистачає навіть на утримання медперсоналу, і якби не мільйон гривень, котрі виділила міськрада, третину факхівців торік довелося б скоротити. Така ситуація виникла і сьогодні. Депутати міськради довго не думали, ухваливши виділити з бюджету додаткові кошти. І це крім тих коштів, що виділялися на устаткування і ремонт приміщень лікарні. Звичайно, до-

помагають і спонсори. Цьому сприяє міська політика, націлена на підвищення рівня медичного обслуговування. Результати — відмінні. Наявність спеціального мікроскопа, наприклад, дає змогу проводити складні операції на очі, котрі не можуть зробити в обласній клінічній лікарні. Чи, скажімо, в урологічному відділенні є каменедробарка, якою навіть у мас-

штабах України не всі лікарні можуть похвалитися. Одне слово, бажання створити ефективну систему охорони здоров'я в Сіверськодонецьку не залишилося на папері й у полум'яних промовах керівників. За словом розпочалося діло, і це пішло на загальну користь членів громади.

Алла АНТИПОВА.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА

Палати люкс. Щоправда, не для всіх

У терапевтичному й хірургічному відділеннях Судацької районної лікарні реконструйовано три палати для ветеранів війни. Це — сучасні готельні номери з кондиціонерами, телевізорами, холодильниками та душовими. Для ветеранів створено не лише комфортні умови, а й організовано безплатне лікування. Щодня виділяється для цього не 4 грн., як досі, а 17. І все це зроблено завдяки старанням голови ВР АРК Бориса Дейча.

А з допомогою Республіканської ради ветеранів війни, праці й військової служби та меценатів починають створювати такі ж палати й нормативне забезпечення медикаментами ветеранів в інших регіонах півострова. І стежитимуть, щоб у лікарняних ветеранських люксах не опинилися «потрібні люди».

Віктор ХОМЕНКО.
Крим.

Наосліп до омріяного авто

Чекуючи в коридорі поліклініки своєї черги до лікаря, я мимоволі стала свідком однієї неприємної картини. Старенького сліпого чоловіка з орденами на піджаку двоє жінок тягли по сходах на другий поверх.

З'ясувалося, що 87-літній дідусь — інвалід війни І групи по зору. І таким, як він, за указом Президента України, до 60-річчя Перемоги належить автомобіль. Через відповідні органи автомобіль зобов'язані доставити за місцем проживання. В цьому випадку таким органом є районне управління праці та соціального захисту населення, де інвалід стоїть на обліку. Навіщо немічному незрячому власний автомо-

го старечу голову. А якщо це самотній інвалід війни? За якого нема кому з'ясувати нюанси та ставати в чергу за обіцяним подарунком Президента? Тоді побачити він свій дарунок, як торішній сніг. Адже районне управління праці та соціального захисту населення дає лише направлення на комісію ЛКК. Для вирішення питання щодо забезпечення ветерана автотранспортом. І це за умови, що він сам звертається з проханням.

Ось і ходить сліпий старенький, в якого у посвідченні зазначено, що він інвалід

війни І групи по зору до кінця життя. Пройшов, отже, не одну ЛКК. Може, на старості в нього прозріли очі, а в інших інвалідів виросли, не дай Боже, руки і ноги, що вони змушені проходити таку принизливу для них комісію? Гарантій у вирішенні питання про належне авто все одно немає.

— Я завжди мріяв про власне авто. Вже й на пільгову чергу став, грошенят назбирав. Проте всі надії зникли за один день... Й досі не вірю, що отримаю автомобіль. Розучився вірити владі. Підтримував помаранчеву революцію, з надією на кращі зміни. До кінця року ще далеко, а здоров'я по краплі стікає... — зажурено розповідає втомлений життям солдат.

Ольга ГАЙДАЙЧУК.

■ ФОТОРЕПОРТАЖ

КРІЗЬ ТРИ СВІТИ

«...І підступили злі татари під стіни Кітежа Великого. І було їх неміряно. І стали нечес-

Історія про прекрасний Кітеж, який зник з лиця землі, щоб не жити під п'ятою ворога, зацікавила ще в дитинстві. Надто вже багато шемливого суму в цій легенді. Суму — і водночас надії. З'ясувалося, ця легенда привабила не тільки мене, а і ще

більш як 200 душ, котрі зібралися неподалік Києва на рольову гру під назвою «Кітеж-град».

За легендою гри, в 1238 році під час облоги монголо-татарами місто переноситься в інший світ, потім у наступний і так більш як 200 років. Світи брали за основу як описані нашими і закордонними фантастами (Толк'єн, Сапковський, Перумов, Олді), так і вигадані розробниками. За цей час у місті склалися своя соціальна структура (яка дуже відрізнялася від початкової), стосунки, закони і звичаї. Неважливо, людина ти чи істота ін-

шого виду. Неважливо, в яких богів ти віриш. Ти громадянин Кітежа, і це твій дім. І от перед тобою відкривається незвіданий світ, що таїть свої небезпеки і пригоди. До того ж у його мешканців свої цілі і прагнення. І понеслося.

У першому ігровому світі ми допомогли місцевим жителям позбутися смертельної небезпеки й одержати бажаний Цвіт радості. В другому втрутилися в місцеву холодну війну і ще довго розгрібали наслідки. А в третьому поспілкувалися із самим Вотаном і побачили, наскільки велика роль жінки

очах у ворога зник Кітеж-град під водами озера Світлояр, де і схований до пори...»

в історії. Любов і злість, дружба і зрада, інтриги і шляхетність. Вражень море. Верхи не можуть організувати життя міста й отримують локальну «помаранчеву революцію». Мешканці дружно стають на захист Кітежа, але за відсутності безпеки знову скочуються у чвари. Усі одержують імена і майже одразу споглядають наочний урок миролюбства та любові до ближнього. Була і самовіддана праця на благо Кітежа, і суперечки до хрипоті на віче, і нічні вартування на стінах, і геніальні прозріння, і фа-

тальні помилки. Не було лише одного. Жалю за безглуздо згаяним часом.

Юрій ПЕРЕБАСВ.
Фото із сайту taveren.org.ua.

Рольова полігонна гра проводиться зазвичай подалі від населених пунктів і збирає часом не одну сотню учасників. Гравці кілька днів живуть у світі, створеному (чи адаптованому) розробниками гри. Цей світ (як і будь-який інший) має свої закони і правила, дотримуватися яких потрібно всім. Бажаючий брати участь у грі заздалегідь надсилає майстрам заявку на персонаж, якого він має намір грати. У процесі підготовки перелопачується неабияка гора літератури, адже на гри необхідно поводитися відповідно до заданої епохи та обставин. Один із найпривабливіших моментів «ролевух» — можливість відчутти себе в шкурі того, ким ти ніколи не станеш у реальному житті. Доблесним дружинником, мрійливим ельфом, мудрим магом або підступним лиходієм. Меж фантазії практично немає. Плюс туристська романтика, свіже повітря й активна робота «сірих клітинок» для розв'язання завдань, що їх підкидають майстри.

Дії уряду, зокрема із завезенням цукру-сирцю, члени асоціації назвали «спланованою контрабандою»

Прем'єр-міністр України Юлія ТИМОШЕНКО про ввезення в країну цукру-сирцю: «Уряд ніколи не піде на якісь акти, що зашкодять вітчизняним виробникам»

■ АКТУАЛЬНО

Антонівський селянин вчитиме Європу, або Чий плов ми їстимемо?

Рис посідає друге у світі місце за виробництвом і перше — за споживанням. «Екологічні проблеми рисівництва та шляхи їх вирішення на прикладі України» — семінар під такою назвою Асоціація країн-виробників рису проведе наступного року в селі Антонівці Скадовського району Херсонщини. Саме тут розміщена унікальна установа — Інститут рису Української академії аграрних наук.

— Виробничі потужності вітчизняних рисових чеків здатні забезпечити сповна потребу країни в цій цінній для здоров'я культурі, — відзначає директор Інституту рису Анатолій Ванцовський. — А «національна» потреба становить 180 тисяч тонн на рік. Стільки білих зерен вирощували до 1990-го.

У кабінеті директора снопики рисових колосків стоять поруч з вишуканими статуетками-нагородами. Сертифікат якості, отриманий Анатолієм Ванцовським у Брюсселі з рук генерального директора Європейського центру дослідження ринку, свідчить про відповідність антонівського рису міжнародним стандартам.

— Торік учені інституту були запрошені на симпозіум

Середземноморської Асоціації країн-виробників рису, що діє при ООН. Наші доповіді зацікавили учасників новими технологіями вирощування, — пояснює Анатолій Ванцовський.

Оскільки запозичена в 60-роках — саме тоді в Україні акцентували увагу на власному виробництві рису — європейська технологія не відповідала повністю вимогам екологічної рівноваги, інститут (на той час — дослідна станція) отримав державне замовлення на пошуки інновацій. Дослідження було завершено наприкінці 80-х, і після перевірки Мінекології та МОЗ отримали схвалення на впровадження.

Розробки докорінно відрізнялися насамперед безскидовою технологією. Це забезпечувало вирощування рису у прибережних солончакових малородючих зонах, непридатних для культивування інших культур.

Утім, з'ясовується, саме за ці досягнення, на які збирається приїхати й повчитися «рисова» європейська знать, антонівців ... б'ють журналісти! Мовляв, чеки забруднюють Чорне море. І наводять у публікаціях одного з місцевих видань «жахливі» назви речовин: шаккімол, сатурн, базагран, пропаїд, що виявлені у пробах морської води, мулу та ґрунту, досліджених у столичних екологічних інстанціях. Зініціювала дослідження одна з громадських організацій, а публікації результатів, підкреслює видання, сприяли Інститут сталих спільнот та Агентство США з міжнародного розвитку.

Речовини справді виявлено. Але «вміст їх — на рівні, значно нижчому від установлених нормативними документами про гранично допустимі концентрації», а окремі взагалі не входять до ГДК» — значиться у тлумаченні Українського науково-дослідного інституту екологічних проблем. У мулі дренажних каналів, Джарилгацької затоки та ґрунтах з рисових чеків гербіцидів не виявлено — свідчить документ, що його підписав заступник директора з наукової роботи зазначеної установи О. Васенко...

Може, комусь вигідно «каламутити воду в морі?» — розмірковують рисівники. Кому? Агентству США? Чи, можливо, помиляється Асоціація країн-виробників рису, котра, перш ніж оголошувати про семінар в Антонівці, не раз направляла сюди фахівців для вивчення технологій? Чи хтось ввів в оману Верховну Раду, котра має схвалити закон про дитячий курорт у Скадовську?..

Херсон—Антонівка.

На знімку: директор Інституту рису УААН Анатолій Ванцовський: «Є ще одна нагорода!».

Фото автора.

У невеличкому селі Новоукраїнському, що в Ріпкинському районі, на вигоні у центрі села пасеться припнутий бичок. Я б і не звернув на нього уваги, якби він не порушував своїм 100-кілограмовим виглядом новітню традицію. Про неї дізнався від селян багатьох сіл:

— Тепер тільки телятко на ноги сп'ялось, якихось двадцять днів попило молочка — і на забій.

— Я продала двох бичків вагою по 63 і 65 кілограмів, — розповіла листоноша з Новоукраїнського Світлана Мальцева. — Купили їх по 6,5 гривні за кілограм. Це весною. А нині скуповують по 8 гривень за кілограм живої ваги.

— Хіба не вигідно його відгодувати до 300, 400 кілограмів? — запитував власників корів.

— Е, — казав мешканець села Вербичі Анатолій Грищенко, — це дуже збитково. Я з дружиною маю три корови. Коли з'являється теля, на його випоювання треба щодня 9—10 літрів молока, за яке можна отримати 8 гривень. А за день стільки м'яса не приростає...

Сільський голова Вербичів Віктор Чечотенко навів сумну статистику:

■ РЕАЛІЇ

У грозу під покривом ночі вивезли обладнання з Моївського цукрозаводу на Вінниччині

Починаючи з лютого минулого року, робітники цукроварні по черзі несуть варту біля прохідної підприємства (про це вже писав «Голос України»). Відтоді, як наглядова рада прийняла рішення про остаточну зупинку конвеєра, робітники, як то кажуть, грудьми стали на захист свого годувальника (завод давав роботу не тільки моївчанам, тут працювали жителі ще з чотирьох навколишніх сіл). Власники підприємства — представники донецької компанії «Укрінтер-продукт» — будь-що хочуть повернути затрачені кошти. Для цього є вже перевірений метод: відправити технологічне обладнання на металобрухт, а виручені гроші покласти до кишені. Фахівці кажуть, справа дуже вигідна: металу на підприємстві не менше як на п'ять мільйонів гривень.

Місцеві охоронці все-таки недоглядили конкурентів. Уночі під час грози вартові розійшлися по домівках. А ті лише чекали цього. На ранок, як з'ясувалося, з підприємства зникла газова піч. «Вирвали «серце» заводу, — кажуть робітники. — То чи варто після цього далі стояти на чатах?..» Дехто, зневірившись у можливості захисту інтересів робітників, сказати б, кинув лихом об землю, та й подався світ за очі, на заробітки. «Але ж усі не можуть виїхати, — каже колишній робітник підприємства Василь Піхур. — Люди хочуть працювати вдома, заробляти на життя, виховувати дітей...»

За словами співрозмовника, не лише цукор варили на заводі. Відходи виробництва згодовували худобі. У селі діяло потужне відгодівельне господарство. Держава мала з того цукор і м'ясо, а люди — роботу. Ледь не в кожному дворі тримали тварин. Жом і м'ясу для їх годівлі купували на заводі. За кошти цукроварні утримували соціальну сферу: який чудовий будинок культури збудували! А дитсадок! Тепер усе завергло. У селі оселилася безнадія. Ось що означає для мешканців Моївки це підприємство.

Представники влади, і

Новоукраїнський бичок, який, схоже, пережив уже свій вік.

тику: в основному після весняних отелів приватники закупили у вербичан 50—60-кілограмових телят на заріз.

— А свині є на продаж? — запиту у нього.

— Ні, люди їх тримають тільки для себе. Кормів для них немає.

Нині шукачі свіжого м'яса майже щодня заїжджають у села, але,

як то кажуть, здебільшого ловлять облизня. Літні отели поодинокі...

Але ж м'ясо на ринках, у магазинах Чернігова ще є! Де воно береться?

Уже після розмов у селах збагнув: вирощувати живність і водночас продавати її на ринку — справа марудна, клопітка. Щоб їхати на базар, треба запастися довідкою

Мал. Вадима СИМІНОГО.

майже повністю втрачено сировинну зону.

Найбільше підсилює безнадію головний козир власників. Підприємство є їхньою власністю, і вони вільні розпоряджатися нею на свій розсуд. Тому й така позиція місцевої влади: вона нібито на боці людей, бо зобов'язана їм служити, а з другого боку — не вживає активних заходів до захисту заводу, розуміючи, що власник може звернутися до суду зі скаргою на про-

Коментар фахівця:

— Найбільша помилка законодавців у тому, — каже виконавчий директор Вінницької обласної асоціації «Поділляцукор» Леонід Козодой, — що вони не виписали чітко всі тонкощі використання придбаного власності. Була б у законі обумовлена вимога заборони ліквідації придбаного підприємства, одразу відпали б проблеми, з якими нині зіткнулися не лише у Моївці. Так само ведуть «війну» з власниками робітники потужного Бершадського цукрозаводу, низку заходів провели з цією ж метою трудівники селища Уладівка. Загалом власники десяти цукроварень офіційно заявили про необхідність ліквідувати або перепрофілювати (а це майже те саме) цукроварні. І в кожному випадку робітники відповідають спротивом — ніhto не хоче миритися з думкою про ліквідацію підприємств. 7 цукрозаводів із 39 уже відправлено на металобрухт.

Найбільше дивує в цій ситуації позиція держави. Вінницькі цукровари декілька років поспіль привертають увагу до зазначених проблем, вносять конкретні пропозиції. Нинішнього літа навіть пікетували приміщення ВР. Утім, мораторій на ліквідацію цукрозаводів так дотепер і не прийнято. Хоча такий законопроект варто було розглянути до канікул. Адже народні депутати добре знають, коли починається новий виробничий сезон. Після відновлення сесії цей документ, що вже пройшов перше читання, навряд чи винесуть на повторне обговорення одним із перших.

сільради, двома довідками ветлікарні. Разом це коштує майже 30 гривень. Потім транспорт, лабораторія, знову аналізи, ринкове, те, се. Одне слово, самі витрати.

Сьогодні усю цю купу паперових, бюрократичних перепон руху м'яса до споживача взяли на себе скупники та власники приватних магазинів «М'ясопродукти».

Більшість із них після урядових заяв про змову «спекулянтів» не дуже охоче йшли на контакт з представником преси: тема, мовляв, делікатна, ще будуть якісь негативні наслідки... Проте деяких таки вдалося вмовити поспілкуватися.

Валентин В. орендує приміщення невеличкого магазину, в якому торгує м'ясопродуктами. Видно, що в торговий заклад вкладено чималі кошти: затишно, охайно, прохолодно. Увімкнені два кондиціонери.

— Дістати м'ясо — головний мій біль, — широко зізнається чоловік. — Тепер під заріз ідуть навіть 14-кілограмові телята! Бува, день пройдеш селами — і жодного «улову». Ось сьогодні у холодильнику нічого нема — все, що на вітрині... А відстанеш одне теля — стільки витрат. Я ж виграю, коли повертаюся з трьома-чотирма бичками.

Рахуємо у магазині його затрати. По-перше, щоб знайти одне теля, доводиться «намотати» у середньому до 300 кілометрів. Це десь 100 гривень витрат на бензин. Потім на довідки йде у районі до 30 гривень та у Чернігові трохи більше 10 гривень. Припустимо, йому пощастило купити 100-кілограмове теля за 850 гривень. Отже, прямі затрати становлять майже 1000 гривень. Однак у реалізацію йде 50—60 відсотків ваги тварини.

— Таким чином, мені один кілограм м'яса лише при доставці у магазин коштує в середньому 20 гривень, — зауважує Ва-

лентин. — То як я можу за такою ціною його продавати?

Господар магазину показав рахунок за електроенергію на 1200 гривень. Ще він витрачає 1050 гривень на місяць на зарплату найманим продавцям, кухареві. Плюс плата за оренду. Тож телятко коштує йому 1100—1200 гривень. А вирізку він продає нині максимально по 27 гривень за кілограм.

Марія К. разом з чоловіком (колишній директор сільської школи! — Авт.) утримують два магазини.

— Якби ми мали надприбутки, то я б кинула роботу медсестри... — розповідає. — Телят зараз практично вирізали. І забезпечити магазини м'ясом дуже важко. Ось учора чоловік аж із Сумської області о першій годині ночі повернувся. Це важкий, повірте, хліб.

Михайло Слабняк не побоюється назвати своє прізвище. Він — колишній «афганець», самостійно, без дружини, виховує трьох дітей. Під час помаранчевої ре-

волюції стояв на Майдані. Своєї роботи не соромиться.

— Знаєте, що я вам скажу, — мовив. — Ця робота не для горodian. Я уже звозжу м'ясо у Чернігів одинадцятий рік. Тут дехто з горodian думає: раз, два — і грошики! А влізе у нашу справу, три тижні, щонайбільше, поробить — і вже я не бачу конкурента... Бо це тяжкий, дуже тяжкий труд. Тільки люди, які вийшли з села, можуть витримати його.

Свинину Михайло Дмитрович добуває у Полтавській, навіть Вінницькій областях.

— У Чернігівській області вгодованих «п'ятчків» практично вже нема, — зазначає. — За півроку я тільки в Рудці одну свиню роздобув. Я купляю на Полтавщині шість вгодованих свиней і привожу їх власною вантажівкою живими у Чернігів. Уявіть, як це завантажити 200-кілограмову пацю на машину! За два дні проїжджаю 700—800 кілометрів. Привіз — і робота на тиждень є. Щодня о 3 годині

встаю і заколюю одну. Тому на Центральному ринку в мене найсвіжіше м'ясо!

...На Центральному ринку о 7 ранку підходжу до скупників. Чоловіки прийняли за «свого» і в очікуванні черги до ветлабораторії вільно спілкувалися про те, як важко стало жити. Жартували:

— Який могорич поставиш, якщо дам адресочок?
— Та я його знаю.
— Де?
— У Новому Білоусі. Там дід стару корову пропонував і мені...

Усе-таки і цього разу їм пощастило завезти м'ясо для Чернігова. Мають свої секрети його здобуття — розвіщують у селах оголошення зі своїми телефонами, телефонують періодично тим, у кого має бути поповнення. Хоч і прибідняються, все ж деякі з них не бідують: як-не-як не кожному вдається викупити на першому поверсі магазин! Однак вочевидь не шикують: самі ріжуть тварин, зрання нишпорять-шукають клієнтів, худобу. І поки що знаходять.

А що буде завтра? Ніби нічого страшного: у приватних господарствах Придесення у липні налічувалося 131,5 тисячі корів. Це на 400 голів більше, ніж станом на 1 січня. Отже, будуть розтели, будуть нові телята. Проте... село старіє. Меншає людей — меншатиме й корів. Зростають зарплати — зростає й попит на м'ясо. А відтак, якщо його меншатиме, відповідно зростатиме й ціна. Який вихід? Напевне, його треба шукати у Києві, у Чернігові. Треба нарешті думати про те, як сьогодні та завтра заохотити селянина, щоб він із задоволенням тримав бичка до 400 кілограмів. Вирішення цієї проблеми у чотири рази збільшить обсяги м'яса, виробленого у приватному секторі.

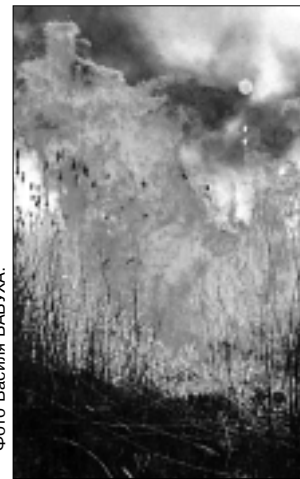
Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

Фото автора.

■ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

«Випробування вогнем» згубне для ґрунту

Грубим порушенням правил протипожежної безпеки вважається спалювання стерні. Проте «чорні» поля зустрічаються в області досить часто. Одне з них — в Очаківському районі. За словами представників місцевої пожежної частини, таке явище небезпечне. В умовах страшенної спеки вогонь може перекинутися на сусідні, ще не прибрані поля або на лінії електропередачі. Крім того, дбайливий господар не допустить спалювання стерні ще й тому, що із залишками колосків гине родючий шар ґрунту. Зважаючи на те, що цього року земля і так постраждала від посухи, додаткове «випробування вогнем» згубне для ґрунту. Керівники сільгосппідприємств виправдують свої дії потребою якнайшвидше підготувати ґрунт під посів озимих і тим, що слухняно платять штрафи. А сума — від 34 до 102 гривень — не обтяжлива для господарства.

Олена ІВАШКО.

Миколаївська область.

■ ПЕРСПЕКТИВА

Хто не ловить «зівак», той вирощує ріпак

Нині тонна насіння ріпаку йде «з коліс» за 1300 — 1400 гривень. Прибуток — майже шість тисяч гривень з одного гектара. Цього року під посіви «золотого» ріпаку СТОВи області відвели близько 8 тисяч гектарів. Найбільше його вирощують у Чорнобайському та Жашківському районах, де урожайність озимого ріпаку становить понад 33 центнери з гектара.

Наступного року, повідомили в обласному управлінні агропромислового розвитку, ріпаківі масиви розширять до 15—16 тисяч гектарів. Ще через літо — до 20—25 тисяч. Інтенсивне збільшення посівів цінної рослини пов'язане із задумом черкашан розпочати будівництво заводу з переробки ріпаку на біодизельне паливо. З цією метою ведуться переговори з провідними німецькими фірмами, котрі досягли за останні кілька років вагомих успіхів у виробництві екологічно чистого ріпакowego пального.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

На сирці вже гріють руки

(Початок на 1-й стор.).

Тим часом, не поспішати продавати цукор з нового врожаю буряків — з такою пропозицією звертаються до вітчизняних цукроварів члени Вінницької обласної асоціації «Поділляцукор». Вони ж пропонують створити Агентство з регулювання виробництва й реалізації цукру, яке мудро розпорядиться запасами кристалів, притриманих нинішньої осені на складах. Тільки так у сьогоднішній ситуації можна захистити цукрозаводи від нерентабельної роботи, вважає Микола Власюк. Лише на Вінниччині протягом останніх п'яти років збитки у цукровій галузі сягнули 500 мільйонів гривень (!). Одна з причин — незадовільна цінова політика держави в питаннях реалізації готової продукції. Дії уряду, зокрема із завезенням цукру-сирцю, члени асоціації назвали «спланованою контрабандою». Про це вони написали в листі до Президента України Віктора Ющенка з проханням вжити термінових заходів для порятунку вітчизняної стратегічної галузі, яка, на думку авторів листа, може бути повністю знищена.

— Нашою «зброєю» у відповідь, — каже М. Власюк, — має стати непоганий урожай цукрових буряків, що дозріває в області. За прогнозами, плануємо зібрати нинішньої осені 2,1—2,2 мільйона тонн сировини, з якої виробити не менш як 240 тисяч тонн цукру, котрий варитимуть на 18 заводах.

Пропозицію вінничан стосовно створення Агентства з регулювання виробництва й реалізації цукру підтримав міністр аграрної політики Олександр Баранівський. Перебуваючи на Вінниччині, урядовець визнав, що вітчизняний цукор скупили шість основних кампаній. Міністр переконаний, що вони «нагнали ціну», а тепер, не без їхньої участі, завозиться цукор-сирець.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Ріжуть по живому

Поділ земельних угідь на смужки навіки загальмує процес виробництва

■ ІНФОРМАЦІЯ ДО РОЗДУМІВ

Доки бездарне керівництво глумитиметься над селом? Ось і сьогодні на моїй Житомирщині йде повальне вручення селянам державних актів на земельні паї згідно з розробленою американцями програмою «безплатної» приватизації землі — на цю затію США виділили майже 20 млн. доларів. Делегація «приватизаторів» роз'їжджає селами і пояснює бабусям та дідусям, що земельний пай віднині є їхньою власністю, ці гектари вони заробили своєю працею, тому можуть їх заповісти своїм дітям або онукам.

Невже не зрозуміло, що йдеться про економічну диверсію? Адже:

— поділ земельних угідь на смужки з визначенням меж на місцевості навіки загальмує процес виробництва;

— сільська громада і суспільство втратять право на дохід від землі — земельну ренту — основне джерело фінансування соціальних програм;

— американці, очевидно, розраховують і на те, що перетворення землі на товар у країнах колишнього Союзу зміцнить їхній долар, який є міжнародною валютою (земля—товар стане для долара товарним забезпеченням), хоча в себе вдома вони, навпаки, «одержавлюють» землю, скуповуючи її у приватних власників;

— приватизація землі породжує жорстоку спекуляцію нею і соціальні конфлікти в суспільстві, оскільки привласнюється право на вічний дефіцит.

Якби В. Ющенко видав указ і поділив золотий запас державної казни між працівниками НБУ, то цю акцію назвали б грандіозною аферою, а її учасників — державними злочинцями, розкрадачами національного ба-

гатства в особливо великих розмірах, хоча все золото державної казни, всі коштовності, навіть усі матеріальні та інтелектуальні цінності, створені нашим народом за багатовікову історію, взяті разом, не варті й тисячної частки того, що коштує сама земля.

Парадоксально, але організатори аграрного перевороту не тільки не вважають себе злочинцями, а навпаки,

героями. Громадськість просто не усвідомлює, що таке приватна власність взагалі, і приватна власність на сільгоспугіддя зокрема. Уся суть тут у земельній ренті, привласнюючи яку, землевласник грабує не тільки державу, а й кожного пересічного громадянина. Не випадково в жодному законодавчому документі, присвяченому земельним відносинам, жодним словом не згадується про ренту. Йдеться, між іншим, про багатомільярдні доходи, які вічно осідатимуть у кишенях конкретних осіб, замість того, щоб спрямовуватися на благо народу. Цього не можна допустити.

Василь ЯРМОЛЕНКО, доцент Національного аграрного університету.

Київ.

Мал. Вадима СИМИНОГО.

Американці, навпаки, «одержавлюють» землю, скуповуючи її у приватних власників

Кіровоградські рятувальники допомагатимуть підприємцям боротись із незаконними діями наглядових інспекторів

Покарання, призначені в гніві, не досягають мети.

Іммануїл КАНТ

■ ГРИМАСИ КРИМСЬКОГО ЛІТА

Бриз уперемішку з пилюкою

Попри запевнення урядовців про те, що влітку у Криму заборонять будівництво, в Ялті курортники змушені милуватися не на морські, а будівельні пейзажі — там триває реконструкція набережної.

Такий само розгاردіаш у розпал курортного сезону і на території Ялтинського морського торгового порту. Внаслідок цієї бурхливої діяльності зруйновано комунікації головного причалу. Його довелося закрити, а круїзні судна приймають тепер віддалені причали.

Та найбільше обурює ялтинців і гостей курортної столиці будівництво в історичному центрі міста — на Полікурівському пагорбі — дев'ятиповерхового готельного комплексу «Едінбург Тауер». Ця будівля вже перекрила купол храму Іоанна Златоуста, який внесено в міжнародні лощі і який уже 200 років служив орієнтиром для моряків. До того ж через порушення норм безпеки у прилеглих будинках почали тріскатися стіни й стелі. Депутати міськради нарешті почули протестувальників: ухвалили положення про громадські слухання. Але, кажуть, одіозний готель у серці Ялти вже ніхто не зноситиме.

Не кращі справи і в Алушті. Поряд з низкою приватних наддорогих для пересічного курортника пансіонатів і

Ялта-2005.

мні-готелів, елітних котеджів і супервілл навперейми спорджують багатоповерхові ресторани, розважальні та готельні комплекси, безжально знищуючи мигдалеві гаї, кипарисові алеї, реліктові кущі й оригінальні газони. На місці мигдалевого лісочка нині — фешенебельний багатоповерховий аквапарк з готелем й такими ж захмарними цінами. Замість тінистих вуличок до моря — суцільні загати багатометрових парканів. Дійшло до того, що туристи не можуть уже підійти навіть до головної місцевої пам'ятки — цитаделі Алустон, змурованої

ще візантійським імператором Юстиніаном I. Будівельний ажіотаж у розпал курортного сезону псує настрої тисячам людей, які приїхали на півострів оздоровитися й відпочити. Мріяли ж бо насолодитися тишею і красою кримської природи, а потрапили в громохкі кам'яні джунглі.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Дітей нема, є люди

■ ЖУРНАЛІСТСЬКЕ РОЗСЛІДУВАННЯ

Кажуть, зрозуміти — значить, простити. За всього бажання не можу зрозуміти вчителя або вихователя, які читали Корчака і Сухомлинського, але наліво й направо роздають запотиличники і стусани.

...Багато разів я дивився фільм «Підранки», не забути мені очі вчителя-фронтовика, який ударив школяра. Скільки болю і страждань було в них! Герой картини любить дітей, але не зумів приборкати свій гнів. І від того мучився.

Ми зрозуміли його...

Великий Антон Семенович Макаренко душу і серце віддавав безпритульним. Але й він одного разу не втримався... Письменник усе життя картав себе за ті ляпаси, за неприборкані емоції, про які пізніше розповів усьому світові в «Педагогічній поемі».

Ми зрозуміли його...

1. Кого люблю, того і б'ю?

Петро Остафійович Ткач не досяг світових вершин у педагогіці. Та він, схоже, майстер в іншому — у використанні дореволюційних методів виховання школярів. І нітрохи в цьому не кається. У Балті його називають Гестаповичем. Приїхавши до цього районного центру, я два дні з'ясовував: чому?

Чому людину з таким прізвиськом обрали до місцевої ради? Чому довірили посаду директора школи? Чому нагороджували грамотами, дипломами, орденом нарешті?

«Заслужив», — кажуть у райвідділі освіти, а також в обласному управлінні.

«Не гідний», — чув від потерпілих і не тільки.

Дай рукам волю...

Вам не віриться? Я теж спершу вважав розповіді жителів Балті обмовою, інтригами недоброзичливців.

Зустрітись з колишнім директором, а нині вчителем географії мені не вдалося. Йшли уроки, переривати їх не мав права. А директорка школи, яка

могла б посприяти, більше трьох годин, як мені сказали її колеги, перебувала в райвідділі освіти (РВО). Звідти, до слова, я приїхав в одинадцятирічку за кілька хвилин до її від'їзду. Збіг?

Марно прождавши керівника, я ретирувався. Ну не розмовляти ж, погодьтеся, з Петром Остафійовичем на перерві. Несолідно носія престижного титулу «Вчитель-методист» розпитувати про діла минулих днів. Чи ж міг він пам'ятати про численні непорозуміння, конфлікти, образи, приниження? Гадаю, не цим забивав собі голову лауреат премії імені Н. К. Крупської. Були події епохальніші.

«Відомості про Балтську школу №1 розійшлися по всій Україні, про досвід роботи педколективу неодноразово розповідала «районка», обласні газети, журнали <...> телебачення. Знають про школу і в далекому Торонто».

Це з книги «Педагогічний олімп Одещини». Що стосується досягнень педколективу — все правильно: вчителі та їхні помічники дбають про імідж школи. І вони не можуть відповідати за колишнього лідера, що

страждає на свербіж рук. Тільки Петро Ткач, повторюся, використовує давно забуті силові методи.

Ось у далекій Бангладеш вони значно сучасніші. Викладач відрізав ножицями... вуха 17 учням — розізлили вони його поганим вивченням ісламських священних текстів. Екзекуцію припинив директор, що звільнив дітоненависника з роботи. А перед цим його жорстоко побили папцями батьки потерпілих школярів.

Що взяти з неосвічених батьків-матерів далекої країни: вони, мабуть, і дороги до суду не знають.

Інша справа — наша незалежна. Тут п'ять років тому, вважаю, створено прецедент — директора Ткача судили. Однак у школі залишили. А чому б і ні? Керував же державою двічі (тричі?) судимий. І в судах, знаємо, правосуддя вершать учорашні мешканці колоній...

У Гестаповича до «зони» не дійшло. Не допустила Феміда, щоб Петра Остафійовича вчили й виховували злодії, вбивці і гвалтівники. Зате чиновники від освіти визнали за можливе після (чергового?) акту насильства над дитиною залишити «хворого на сверблячку» у школі, про яку знають у Торонто. І тепер клієнт Феміди сіє в ній розумне, добре, вічне.

Турецький «українець», що народився в День незалежності нашої країни

Обмовимося одразу, турецьким «українцем» себе називає почесний консул України в Анталії Айхан Сарач (на знімку). І він справді народився 24 серпня. Цьогоріч йому виповнюється 45 років.

— Упевнений, що людина, яка побувала хоч раз в Україні, обов'язково полюбить вашу країну, — розказує Айхан-бей. — У мене в Києві був свій бізнес, я мав справу з українськими партнерами і можу сказати, що українці — працьовита, щедра, добра і чуйна нація. Ну а українські дівчата — найкрасивіші у світі, — сміється ефенді Сарач (так у Туреччині звертаються до шановних людей). — Я одружився з прекрасною одеситкою Альоною і вважаю себе найшасливішою людиною у світі.

Почесне консульство України в Анталії відкрилося два з половиною роки тому. На проєкті доктора Авні Толунай у будинку № 61 було піднято синьо-жовтий прапор нашої держави. Відтоді до почесного консульства вчащають українці.

(Закінчення. Початок у № № 143, 145 н.р.)

Допоможіть повернутися на батьківщину...

Турбот у почесного консула України під зав'язку. Адже гарячі дні починаються у квітні — саме тоді перебувають до Туреччини перші туристи — і завершуються глибокою осінню.

— Ось питання, які я вирішував цього тижня, — Айхан Сарач загинає пальці на руці. — Туристка із Рівного загубила документи, мешканець Сум потрапив до лікарні, подружній парі з Києва потрібно

вирішити питання зі страховкою, Жанна із Сімферополя просить допомоги в оформленні шлюбу. До речі, нині в Анталії проживає 190 змішаних україно-турецьких родин.

— Почесний консул — громадська посада. Що він може зробити, скажімо, в екстремальній ситуації — у разі конфлікту українського громадянина із законами Туреччини, втрати того-таки паспорта?

— По-перше, я виступаю в ролі перекладача. По-друге, маючи можливість зв'язатися телефоном з Посольством України в Туреччині, я інформую українських дипломатів про ту чи іншу конфліктну ситуацію. По-третє, іноді доводиться брати особисту участь, у тім числі й фінансову, у випадках, котрі не терплять зволікання. Два роки тому, приміром, на одному з пляжів помер 70-річний українець — перегрівся. Довелося взяти на себе місію з відправлення його тіла на батьківщину.

— Є, мабуть, і присмні турботи?

— Зрозуміло, є і чимало. Наприклад, первинні документи з оформлення шлюбу між громадянами наших країн покладено на почесного консула. З величезним задоволенням організує турецько-українські медіа-форуми, учасниками якого є і ви. З моєї ініціативи було знято багатосерійний телевізійний фільм про Україну, що демонструвався на центральному телебаченні Туреччини.

— Кілька слів про найближчі плани почесного консула України в Анталії?

ХОДІННЯ

— Хочу зробити подарунок і Україні, і собі на день народження — планується відкриття Будинку культури України в Анталії. Тепер громадяни України зможуть прийти до Будинку культури, прочитати свіжі українські газети, зокрема, до речі, й «Голос України». Він буде створений на мої особисті кошти — фінансування з держбюджету почесних консульств не передбачено.

Крім українського, в Анталії функціонують почесні консульства Росії, Білорусі, Казахстану. І якщо в російському почесному консульстві передбачена ставка штатного співробітника, то Айхану Сарач доводиться крутитися немов білка в колесі одному.

Найяскравішою прикметою того, що в Анталії активно працює почесне консульство України, є такий приклад — на 500 із 1500 готелів в Анталії гордо майорить державний прапор нашої держави. Для порівняння: два з половиною роки тому не було жодного прапора перед готелями. До речі, і прапори виготовляються за особисті кошти турецького громадянина Айхана Сарач.

Потрібен нам берег турецький

Губернатор Анталії Аллауддін Юксель, зустріч з яким відбулася завдяки почесному консулу Украї-

ни, навів журналістам такі цифри: два роки тому на середземноморському узбережжі Туреччини відпочивали 140 тисяч громадян України. А три роки тому — лише 30 тисяч. Нинішній рік, передбачається, буде рекордним стосовно відвідування українських туристів.

За словами Айхан-бея, українські туристи помітно відрізняються від німців, французів, бельгійців. Вони, можна сказати, більш допитливі — охоче відвідують історичні центри Туреччини, їздять на екскурсії.

У Туреччині розроблена й успішно діє стратегічна, до 2015 року, програма розвитку туризму. Передбачається, що до того часу в країні відпочиватимуть щорічно до 20 мільйонів туристів. Сьогодні кількість туристів, які відвідують Туреччину, сягає 6 мільйонів осіб, а дохід від туризму становить 16 мільярдів доларів на рік. Держава спростила процедуру одержання земельних ділянок для будівництва висококласних готелів, і тому вони ростуть просто як гриби. Для будівництва п'ятизіркового готелю «Алатімія» в Кемері на 700 місць знадобилося лише 9 місяців.

В усіх ланках державної влади — від району до провинції — сьогодні є управління, що займаються туризмом.

Турецький туристичний бізнес активно працює і в Україні. Пред-

Лясь-лясь — і струс

Сашко Калицький якось з’явився в класі з домашніми яблуками. Почастував однокласників, а ті на уроці почали кидати в нього недогризки. Така ось дитяча вдячність. Учителька географії, вона ж дочка директора, намагалася втихомирити... Сашка. Він нібито «поводився непристойно, безпричинно викрикував, свистів, заважав вести урок, що спричинило зрив уроку» (з вироку).

Сама Людмила Ткач стверджує, що зауваження робила до кінця уроку і клас не залишала. Треба відзначити, дочка директора на той момент була студенткою-заочницею першого курсу Одеського держуніверситету. Тобто уму-розуму п’ятикласників навчала дівчина з середньою освітою. Тож зізнаватися в безсиллі і невмінні керувати класом було, мабуть, соромно і непрофесійно на уроці педагога-початківця. Тому дочка поскаржилася батькові.

— Той наступного дня прийшов до нас і почав обзивати дикунами й дебілами, — згадує Олександр Калицький. — А потім спитав: «Як би ви вчинили, якби скривдили вашу дочку?»

Староста й інші діти щиро відповіли: викликали б батьків.

— А я вживу заходів сам, — сказав 55-літній «олімп» десятилітнім. Й одразу, за словами Калицького, схопив його за комір і пасок і кинув на вчительський стіл.

Після цього голова хлопчика неодноразово стикалася зі столом. Сашко знепритомнів, прийшов до тями від директорових слів: «Хоч одна крапля крові впаде на підлогу — будеш вилізувати».

Пам’ятається, Януш Корчак за 100 провин установив дітям одне покарання — прощення....

...Наступний був урок історії. Вчителька Галина Шевчук, ввійшовши до класу, звернула увагу на закривавлену ганчірку. На запитання: «Що тут сталося?» — діти навперебій розповіли про кошмарний метод виховання.

Насилу досидівши до дзвоника, п’ятикласник вийшов у коридор. Там стояв «Відмінник освіти» Ткач: «Я йду на урок фізкультури і не доведи Боже тебе там не буде». Ослухатися хлопчик побоювся.

Учителька фізкультури, побачивши хлопця в спортзалі, теж поцікавилася: хто і як? Діти відповіли: директор побив. У суді ж вони стверджували, що Сашко поліз погойдатися на канаті й упав головою вниз...

А другий фізкультурник казав, що Калицький був занадто активний, порушував порядок і він його навіть у куток ставив, щоб охолов. Насправді ж побитий хлопчик просидів урок на лавці...

Тільки вчителька історії повторила і слідчому, і судді не раз сказане, але її свідчення потонули в дитячих. Утім, не дитячих. Діти говорили вустами заляканих батьків, чиновників-начальників, безпринципних педагогів.

— Додому я йшов дві години замість 30 хвилин, — розповідає Сашко. — Голова розколювалася, нудило, блював кров’ю.

У такому вигляді хлопчика бачило щонайменше троє людей, свідчення яких є в редакції.

— Це симптоми струсу головно-го мозку, — сказала наступного дня матері Олена Ключева, професіонал із 20-літнім стажем. — Терміново до лікарні.

У ті дні Балта гула, а начальство, в тому числі медичне, метикувало, як пом’якшити ситуацію. Зібрані на консилиум районні лікарі сказали, що Ключева помилилась, і відправили дитину в Одесу. Там констатували: Ключева права! Кілька місяців з перервами одесити лікували струс.

Скільки здоров’я і грошей на ліки витратено за вісім років лікування сина — знають тільки батьки Сашка, який став інвалідом. Суд стягнув із Ткача лише смішну суму за моральну шкоду. Про матеріальну не йдеться — заслуженого вчителя України звинуватили тільки в тім, що він двічі вдарив хлопчика по м’якому місцю. Отже, насильства не було, вирішив суд і під оплески заслуженого хулігана перекваліфікував статтю. А там підоспіла амністія. Так Ткач залишився в школі, а Калицький — калікою.

Ліки від чиновників

Вважай рік у мене не піднімалася рука на написання цього матеріалу. Причина — не етичні міркування: мовляв, школу не хотілося знеславлювати, Ткача шкода. Я чекав гідної реакції працівників освіти, кому невпинно пише скарги Алла Калицька, мати.

— Що зробила завідувачка РВО, довідавшись про кричущий учинок директора відомої школи? — перепитує Алла Борисівна. — На мою заяву Марія Меланич відповіла тільки через п’ять (!) місяців: «За грубе порушення посадовою особою законодавства про освіту, зас-тосування фізичного впливу <...> Ткачу оголошено догану».

Під час слідства було проведено дві судмедекспертизи, що підтверджують одержання хлопчиком «закритої черепно-мозкової травми у вигляді струсу головного мозку <...> з наступним розвитком

<...> з частковою атрофією». Іншими словами, Сашко одержав травму середньої тяжкості, від чого, за твердженням матері, у нього сьогодні прогресує сліпота (необоротна загибель зорового нерва). Судмедексперти Одеси, до слова, дійшли висновку, що «ушкодження могли виникнути від дії тупого твердого предмета <...> можливо, від удару об стіл <...>». Вони могли бути заподіяні 4.12.1997 р.».

У цей день, зверніть увагу, директор і ляснув учня по сидниціх. До слова, через два (!) роки судме-

дексперти Києва зробили висновок про те, що хвороби школяра не пов’язані з черепно-мозковою травмою, за що схопився суд...

Розслідування кримінальної справи тривало, догану Ткачу було погашено, ще рік (!) після побиття Петро Остафійович сидів у кріслі керівника школи. Доки не приїхав товариш із міністерства і, вивчивши все досконально, не визнав: факти підтвердились. Тоді тільки, у грудні 1998-го, Меланич видає наказ про переведення деспота на посаду вчителя... за станом здоров’я.

А в 2000-му Котовський міськсуд (суддя Фабіжевський) засудив Ткача до одного року виправних робіт (у школі!) й одразу, нагадаю, амністував його.

Насильства, отже, не було, приниження, знущання — не зафіксовані. Були тільки два ляпанці, які «не завдали болю й тілесних ушкоджень».

Одеський апеляційний суд (головуюча Тополева), на мою думку, об’єктивно поставився до розгляду касаційної скарги потерпілих і своєю постановою скасував вирок Котовського суду, направивши справу на дорозслідування (правда, цю постанову було скасовано, і вирок Котовського суду набув чинності).

У постанові, до слова, детально розписані недоробки слідства, його неповнота й однобічність. Зокрема, зазначено, що аналіз свідчень дітей «викликає сумніви в їх правдивості». Вони «ідентичні й написані під диктовку або переписані одне в одного». Видно, доки горе-директор рапортував про досягнення школи, «учителі ходили до батьків учнів 5-В класу»...

Слідство і Котовський суд без переконливої мотивації, сказано в постанові апеляційного, відкинули свідчення Ключевої, учителів Шевченко, Шевчук, Черниш, Дробенко та інших. Суд першої інстанції нічого подібного не помітив?

Батьки Калицького добивалися справедливості, колишній директор ходив і посміхався, стверджує Алла Борисівна.

— А ще погрожував через незнайомих розпратою.

— Але допомагав?

Жінка розплакалася.

— У перші дні до нас порозумітися приходив, а в присутності Меланич і голови райради Малиновської він слізно обіцяв допомагати. Навіть письмово це підтвердив, фактично визнавши, що накоїв лихого. А потім, відчувши підтримку, і носа не показував. Так на одинці з горем і живемо...

А що ж обласне управління освіти? Знай собі лицемірить. На запити потерпілої сторони з Одеси відповідають: «Ткача звільнено з посади директора за неправомірні дії <...> і порушення правил педагогічної етики».

Але ж його перевели, якщо пам’ятає, за станом здоров’я...

Неправдиві відповіді начальника управління освіти і науки Одеської ОДА Л. Ширніної, м’яко кажучи, дивують. Її просять і Кабмін, і рідне міністерство (після втручання редакції): розберіться уважно, неупереджено. А відписки (під копірку, як свідчення дітей) усе йдуть.

Рідні 18-літнього Сашка Калицького продовжують набивати гуді об непробивні стіни байдужості і бюрократизму. Сам потерпілий досі не може зрозуміти, чому його побив, образив і принизив чоловік, який називає себе вчителем.

Якщо це втішить тебе, Сашко, пам’ятай, що сказав Платон: «Той, хто завдає образу, завжди гірший від того, кого він ображає». Я не хочу, щоб ти жив з образою, затаївши її на всіх і вся. Найкраща помста — забуття, яке поховає ворога у праху його нікчемності.

Іван ІЛЛЯШ.

Одеська область.

На знімках: першокласник Сашко (білоголовий) і не припускав, що прийде до школи здоровим і привабливим, а залишить її калікою...; зобов’язання заслуженого вчителя України.

Фото з сімейного архіву.

(Далі буде).

■ НАБОЛІЛО Не в кольорі сутність

Коли душа нуртує, ки-пить емоціями, хтось знаходить слово поетичне, а хтось — лайливе. Один сподівається на міць кулака, інший переконує силою аргументів. Прислухаймося до свого серця — радить нам давній шанувальник газети, а заодно і її автор — президент Української державної корпорації з іноземного туризму
Віталій БЕЗНОСЮК.

Грудень холодний колір тепла помаранчу Ніс селам, містам, як жевріння надій. Пориви сміливі, надривні, мирно- повстанчі Промерзлій країні, цвітом багряним, тисячі мрій!

Квітень розцвів, холод весняний зими подолавши. Колір природний, ніжно-барвистий, лугами зійшов. Клопіт сподіваних змін, в цю зиму панувавши, Туманом весіннім, нелегким скрізь в Україну прийшов.

Серпень хліба золотаві формує, земля плодоносить. Щедроти земні, хоч в барвах такі різні, за суттю одні. Матір-природа дарує, повчає та просить: Народе, мудрішим ставай, адже не в кольорі сутність.

Листопад сімнадцятий, віку минулого, в студену пору Барвів білих та чистих і барвів червоних цвіту крові, Душу блаженну, зрушену покликом кольору, Розподіл кривавий, червоний ці білий, в народи привів.

ЗА ЧОТИРИ МОРЯ

ставництва спільних підприємств, що здійснюють послуги з організації відпочинку в Туреччині, сьогодні є практично в усіх обласних центрах України.

— Шкода, що немає зворотного процесу, — каже ефенді Сарач. — Чому б українським підприємцям не почати працювати на турецькому ринку? У 2004 році Україну відвідали лише 2400 туристів з Туреччини. Це навіть не крапля в морі. У вашій країні, я переконався в цьому особисто, величезна кількість місць, де туристи з Туреччини відпочинуть з величезним задоволенням: я маю на увазі Карпати, Одесу, Дунай, Крим. До речі, я планував, що черговий україно-турецький медіа-форум пройде в Україні — нехай мої земляки своїми очима побачать красу вашої країни і розкажуть про це на сторінках турецьких ЗМІ.

— **Чим здивує туристів Анталія нинішнього року?** — запитуємо в почесного консула України в Анталії.

— Ми пропонуємо туристам паратлайдинг. Це — стрибки з парашутом у супроводі інструктора з висоти дві тисячі метрів. Деся на висоті тисяча метрів парашут складається і метрів чотириста турист летить з інструктором без парашута. Потім знову відкривається парашут і... приземлення. Кайф отримувеш величезний!

Спасибі амазонкам

На берегах Егейського і Чорного морів, здається, немає жодного містечка чи селища, з ім’ям якого не була б пов’язана сторінка світової історії.

Мер міста Селчук Хайрі Сандикчі розповів українським журналістам, що в районі, яким він керує, у VI столітті до нашої ери жили філософи Геракліт Ефеський, Анаксагор, Ксенофан, Демокрит і Фалес. Тут народився легендарний Гомер. У цих місцях сама природа налаштовує до споглядання світу — круті дороги, грубо обрублені часом гори і, звичайно, море. Тут розташоване античне місто Ефес. За переказом, воно було засноване амазонками —жінками-воїницями.

У світовій історії Ефес не загубився, більше того, з його ім’ям пов’язано багато подій. Тут було одне із семи чудес світу — храм Артеміди, котрий підпалив Герострат. Тут похована Марія, мати Ісуса Христа. В Ефесі проповідували апостоли Павел і Філіпп. Тут упокоївся Іоанн — улюблений учень Христа.

У розкопаному археологами древньому античному місті Ефес учені знайшли... громадську вбиральню. У древні часи чоловіки й жінки, як і сьогодні, заходили до

окремих кабінків: збереглися акуратно вирізані круглі отвори в мармурових підмурівках.

У громадській вбиральні стояли статуї з бронзи, а також був басейн, що заміняв вентиляційний пристрій. Підлога була мозаїчна, а вхід — платний. До речі, саме звідси, з Ефеса, пішла гуляти світом приказка, що «гроші не пахнуть». Цю фразу вимовив давньоримський імператор Веспасіан, який побудував в Ефесі першу платну громадську вбиральню.

Неподалік від громадської вбиральні ми побачили, мабуть, найдавнішу у світі рекламу будинку розпусти — на мармуровому тротуарі було зображено серце, просромлене стрілою. Стріла вказувала напрямок, в якому потрібно рухатися бажаночому скористатися послугами жриць кохання. Поруч із цією рекламою ми побачили і такий напис: «Тут були крутые парни із Солнцево».

Звучала в античному театрі «Червона рута»

На окраїні міста Памуккале розташований античний театр, котрий чудово зберігся. Для гостей з України учні місцевої музичної школи підготували концерт. Виступ під спекотним сонцем — не-

Сад релігій в місті Кадріє.

легкий іспит не лише для музикантів, а й для глядачів. Та коли зазвучали «Несе Галя воду», «Червона рута», глядачі аплодували стоячи. За 6 тисяч років, що існує цей античний театр, українські пісні в ньому звучали вперше.

Від спеки українським журналістам довелося рятуватися в басейні Клеопатри. Відповідно до легенди саме в цих місцях царя Клеопатра приймала ванни. Викупалися в басейні і ми. Відчуття — просто фантастичне. З дня басейну б’ють маленькі джерельця мінеральної води. Вона ледь солод-

кувата, щипає очі, але прозора, як скло: п’ятиметрова глибина, але все видно, як в акваріумі.

За 10 днів на спідометрі комфортабельного автобуса, люб’язно наданого в розпорядження нашої делегації туристичної фірмою «Юна Тур», набігло понад 3 тисячі кілометрів. Ось таким тривалим відрядженням вийшла поїздка до Туреччини, котра допомогла нам побачити не парадно-курортну країну, а країну-трудівницю, країну-друга.

Леонід БРОВЧЕНКО, В’ячеслав ВОРОНКОВ.
Фото Валентини МИХАЙЛОВОЇ.

■ ЗВИЧАЙНИЙ ГЕРОЇЗМ

Врятування потопаючих — справа рук інспектора

Молодший інспектор Долинського відділення Державної служби охорони при УМВС України в Кіровоградській області старший прапорщик міліції Олександр Грунтовий врятував двох хлопчиків. Про події на ставку біля села Писанки і те, що 30 червня стало другим днем народження для 7-річного Сашка Потушницького і 11-річного Ярослава Бойка, мешканці міста дізналися з місцевої газети «Долинські новини». Мати Сашка розмістила платне оголошення, висловивши подяку правоохоронцю.

...Того дня Ярослав і Сашко післяобідньої пори поїхали велосипедами на водоймище. Менший, Сашко, сидів на греблі, а старший, Ярослав, плавав на шматку пінопласту. Загравшись, Сашко посковзнувся на порослих мохом плитах і з'їхав у воду. Хлопчик почав захлинатися й кликати на допомогу товариша. Вчепившись у пінопласт, він скинув з нього Ярослава. Діти то занурювалися, то знову виринали на поверхню води, глибина якої у тому місці сягала шести метрів.

На щастя, нагодився старший прапорщик Олександр Грунтовий, котрий об'їжджав на автомобілі об'єкти, які обслуговує. Побачивши двох дітей, що тонули, він, не гаючи й хвилини, як був, у міліцейській формі, кинувся у ставок. Вже на березі надав хлопчикам першу допомогу і відвіз додому.

Олег БОНДАР.

Кіровоградська область.
Р. С. Як повідомили нашому кореспондентові у центрі пропаганди Головного управління МНС у Кіровоградській області, з початку купального сезону на водоймах області загинуло більше сорока осіб. Із початку року кількість жертв на воді перевищила шість десятків.

■ ВІСТІ З БУКОВИНИ

Сидітиме за газ

Чи не вперше в історії судочинства краю 45-річний чернівчанин Сергій Грицай покараний за крадіжку... газовой суміші. Ще 1999 року через велику заборгованість за користування газом спеціалісти виробничого об'єднання «Чернівцігаз» офіційно відключили його помешкання від мережі. Та він самостійно підключився і використовував паливо. І тим самим завдав державі збитків на 2 тисячі 682 гривні. Був, звичайно, викритий у скоєному, а також у невикладі на неповнолітню дитину 1190 гривень аліментів. Кримінальна справа щодо Грицая нещодавно розглянута в суді. Тепер найближчі три роки йому доведеться провести за ґратами.

Згвалтували дев'ятирічну дівчинку

Повідомлення про те, що дев'ятирічна мешканка села Красноільськ в неділю не повернулася додому з випасу худоби, надійшло до правоохоронців близько двадцять другої години. На пошуки дівчинки було піднято всі місцеві підрозділи міліції, бійців прикордонного загону та мешканців села. Наступного дня вранці дитину знайшли мертвою на березі річки. Того самого вечора оперативники затримали чотирьох молодиків.

Розповідає Павло Балацький, начальник кримінальної міліції в Чернівецькій області: «Молодики були п'яні, захотіли розважитися, затягнули її в кущі, потім, побивши, по черзі згвалтували, після чого непритомну викинули в річку з висоти майже трьох метрів».

Гвалтівники виявилися мешканцями місцевого циганського табору, найстаршому з них — вісімнадцять років, решта — неповнолітні, віком від тринадцяти до п'ятнадцяти. В селі Красноільськ зараз вислано охорону циганського табору, щоб уникнути самосуду з боку місцевого населення.

Об'їдали дітей

Працівниками контрольно-ревізійного управління у Чернівецькій області завершено ревізію використанія коштів на харчування дітей у централізованій бухгалтерії № 2 управління освіти, котра обслуговує 26 дитячих дошкільних установ і дошкільних навчальних закладів. Результати перевірок вразили навіть ревізiorів.

Починаючи з 2003 р. (саме такий період потрапив у поле зору працівників КРУ), двоє бухгалтерів спільно з працівниками дитячих установ викрали продуктів харчування на 710 тисяч 200 гривень. Шляхи викрадення прості до нахабства: неповне оприбуткування продуктів, що отримували комірники та підсобні робітники дитячих установ від підприємств, котрі займалися оптовими поставками. Таким чином, у 26 дитсадках зникло харчів на 575,1 тисячі гривень. Крім того, встановлено численні факти приписок кількості продуктів, котрі фактично дошкільним установам не передавалися, а також завищення їхньої кількості у меню-вимогах. Так вкрали ще 133,8 тисячі, а на списанні продуктів заробили ще 1 тисячу 300 гривень.

Якщо уявити все вкрадене з дитячого раціону, його вистачить, аби щільно завантажити два з половиною вантажних залізничних вагони.

Найбільший попит у зловмисників мали дорогі та делікатесні продукти. Зрозуміло, що самотужки реалізувати тонни продуктів вони не могли, тому для цього було організовано мережу торговельних точок по всьому місту, котрі продавали вкрадене за ринковими цінами.

Сергій СУЛИМА.

Чернівецька область.

■ ЛЮДСЬКІ ДОЛІ

Степан Григорович Візінський першим у своєму рідному селі Ясеніві-Пільному Городенківського району, що на Прикарпатті, передплатив нашу газету, тільки-но вона з'явилася в каталозі періодичних видань. Каже, що дуже припала до душі назва — «Голос України», бо все життя мріяв, щоб Україна нарешті мала свій голос, стала незалежною і суверенною державою. З того часу зберігав читацьку вірність нашій газеті, цю вірність не змогли похитнути навіть скрутні часи. «Голос України», обласна газета «Галичина» й місцева «Край» були на столі навіть тоді, коли на ньому не було хліба.

Щоб зрозуміти, чому саме такі пріоритети, треба заглянути в минуле Степана Григоровича, якому зараз йде 75-й рік. Батько його помер, коли Степан був ще хлопчиком. Зі шкільної партії пересів на коней — фірманив у колгоспі від зорі до зорі. Згадає, як скніло серце, коли за рік тяжкої праці без вихідних заробив у радянської влади півмішка пшениці — 36 кг! У 17 років лежав спухлий від голоду біля хати, а поряд, теж від голоду, вмирав собака. «На подвір'я зайшов сільський голова і собаку пристрелив, а на мене й уваги не звернув», — згадає Степан Григорович. І в траву та знайдене колосся, бо все забрали «визволителі», які й організували штучний голод. А потім захворів на тиф. Скільки людей тоді померло в селі — ніхто й не лічив, а Степанові судилося вижити. Дякуючи за це Богові, він роки, даровані йому, не змарнував. Вивчився на фельдшера, відслужив у армії, повернувся додому, одружився з місцевою вчительською початкових класів Василюною, народили двох дітей, виростили їх добрими, порядними людьми, дали їм освіту. Нема нині в Семківцях, де він працював понад 40 років фельдшером, такого двору, де б хоч раз та не допоміг людям, адже тут є лише медпункт, а до найближчої амбулаторії далеко. Ким тільки не доводилося бути панові Степанові за свою практику — і хірургом, і педіатром, і терапевтом, а було таке, що й пологи приймав. Ні дощ, ні снігова віхола не могли йому перешкодити виконувати свій професійний обов'язок. Сміється, що взимку разом з медикаментами завжди носив і лопату — щоб дійти до хворого, нерідко тре-

ба було добре нею попрацювати. Яким був фахівцем — про це найкраще говорити те, що його портрет не сходив з Дошки пошани. І не лише в селі, а й в області, а тоді заслужити такої честі було непросто. Тим більше що Степан Григорович перед владою ніколи не запобігав — не був ні у комсомолі, ні в партії.

Найшасливішою миттю свого життя пан Степан вважає день, коли Україну проголосили незалежною. На його очі і нині набігають сльози радості, коли про це говорять. Втім, «говорить» — не зовсім вірно сказано. Так сталося, що минулого року йому зробили операцію на горлі й він тепер лише ворухить губами, а зчитує з них його син Любомир — надійна опора на старості літ, який нині перебрив на себе усі клопоти з догляду за батьками та за господарством, бо, каже, вони вже своє відпрацювали. Якщо Любомир не так озвучує думку батька, пан Степан витягає зошит і пише в ньому те, що хоче сказати. Нашій газеті він побажав бути демократичною і відстоювати тільки правду, а колективу — всіляких гараздів. Хоч голос Степан Григорович втратив, та не втратив цікавості до життя. Любомир розповідає, що тато зі своїми друзями — сільським головою Тарасом Цебриєм та директором школи Юрієм Лахманом чи не щодня обговорюють події в країні. Незважаючи на всі проблеми, він вірить

Вікторові Ющенку і каже, що йому треба допомагати, а молодим не нарікати на життя, а добре трудитися, щоб воно стало кращим.

Щодо прізвиська «Голосу України», виявилось, пан Степан уже їх вигравав. Втім, зізнається, що тішать його не призи, а можливість у такий спосіб безпосередньо поспілкуватися з журналістами. Ось і за цьогогорічним призом — парасолею, хоч і хворий, приїхав з сином, щоб мати «живе» враження про нашу газету. Ми розговорились, я була зворушена мудрістю і мужністю цієї доброзичливої людини, з уст якої не пролунало жодного нарікання на свою долю, а лише щире вболівання за майбутнє України. «Воно прекрасне», — вірить він.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківська область.
На знімку: С. Візінський з сином Любомиром під нашою парасолькою.

Ушнянське страховисько,

(Початок на 1-й стор.).

Не вірилося. Зателефонував у сільську раду Ушні.

— Я сам страховиська не бачив, — сказав сільський голова Микола Стародуб, — але свідки є. Я тому й поставив управління МНС до відома. Люди налякані. Все-таки з такою ситуацією ми зіткнулися вперше.

Наступного дня мій легковик уже прямував до Ушні. З розмов із мешканцями села дізнався, що першим побачив страховисько п'яничка М. ще торік. Але йому ніхто не повірив. Мовляв, чого тільки не приверзеться хворій на алкоголізм людині. Посміялися та й забули. Однак

влітку цього року незвичну тварину побачили й люди, які до цього не славилися вигадками побрехеньок.

Серед них передплатник «Голосу України» **Іван Федорович СІРИЙ (на знімку)** — 1939 року народження, вже на пенсії. Його обійстя розташоване на краю села. Чоловік саме лагодив велосипеда, і я попросив його розповісти про зустріч з «динозавром».

— У мене двоє поросят уже вагою десь по сто кілограмів, — розказує Іван Федорович. — Я їм рубаю кропиву і посипаю її обмішкою. Це було днів десь десять тому. О 19-й годині я поїхав на колишню фер-

му, де все заросло бур'яном, нажати кропиву. А там її — суцільні хащі! Тільки нагнувся, щоб зрізати стебла, мене мов струмом вдарило: за два метри побачив чудовисько...

— Якої воно було довжини?

— Не більше двох метрів.

— Кажуть, що в нього голова коняча.

— От схожа, це так. Тільки розміром, як козяча.

— А яка товщина?

— Ну, як добра голобля. Сантиметрів 12.

— Що було далі?

— Воно мене злякалося, й поповзло углиб кропиви.

— Без ніг?

— Це був плазун!

— Може, великий вуж?

— Та хіба я не бачив вужів? У мене вони вдома живуть! Я їх і не виганяю, бо вони нешкідливі.

— Що ви далі робили?

— Пішов до ворожки.

— Чому?

— Мене так трясло від переляку! Бабка навіть сказала: «Скільки в мене людей було, а такого ще не бачила...» Більше я туди по кропиву ні за які гроші не поїду.

«Поцастило» побачити незвичайну істоту й 71-річному Миколі Федоро-

вичу Сірому, брату мого попереднього співрозмовника. Він ще працює меліоратором, а тому кожного дня, прямуючи до осушувальних систем, минає закладену ферму-пустку.

— Я тричі бачив цю звірюку, — мовив. — Перший раз довів наприкінці червня. А потім двічі в липні.

— Яка ж вона на вигляд?

— Чорна, як вугілля. А пузо біле. Голова ж зелена, ніби мохом вкрита. Ще й борідку має. А може, то водорості зачепилися... Не ящірка, явно. Бо ніг не має. Повзає. Схожа на гадюку. Та розміри не її.

— Де ви її бачили?

— У різних місцях. Я думаю, що це не одна така звірюка, а їх кілька. Бо кожного разу довжина була неоднаковою. Прудке таке! Якось їду — ну, дорога там метри три—чотири біля кладовища (межує з фермою. — Авт.). Так воно за мить пролетіло її.

— Може, то птаха якась випурхнула?

— Чоловіче, я ж не сліпий... Перед моїми очима це трапилося! Метрів зо два була ця звірюка! А може, й більше! Раз — і стрибнула на чотири метри, і вже її не видно.

— А іншим разом коли з нею зустрілися?

«Корінь життя» росте й у нас.

Та покупці віддають перевагу імпортному

В Україні, майже як у Греції, є все. Та ми воліємо купувати чуже. Одну з таких історій мені розповіли в Боярській лісодослідній станції (ЛДС), що на Київщині. Історію сумну — про те, як прижилася у наших краях китайська красуня Мей і як її прийомні батьки ніяк не можуть дівчинку засватати.

У красуні цієї багато імен, але тільки одне офіційне — «панакс». Така ботанічна назва женьшеню. Його цілющі властивості відкрили китайці, які й дотепер ставляться до цієї рослини з особливим пієтетом. Як розповідає одна з древніх китайських легенд, на женьшень перетворилася красуня Мей, ув'язнена в замку імператора... Майже тисячу років тому цар лісових рослин став царем плантаций. Спочатку — в Кореї, потім, у XVII столітті — в Китаї. В Російській імперії перша плантация женьшеню з'явилася 1910 року, а в Україні — лише у 80-их роках минулого століття. У порядку загальносоюзного експерименту. Справу організували з розмахом — розгорнули роботи з розведення женьшеню в Київській, Вінницькій, Хмельницькій, Житомирській і Полтавській областях. Але ще раніше, з 1976 року, на громадських засадах почали розводити «корінь життя» у Боярській лісодослідній станції

Національного аграрного університету. В Україні проводили міжрегіональні семінари, численні конференції з проблеми вирощування женьшеню. Одне слово, робота кипіла. — У 1983 році Держкомітет по науці і техніці Ради Міністрів СРСР виділив фінансування на організацію в Боярській лабораторії лікарських рослин. Основним завданням лабораторії мало стати вирощування женьшеню в Поліссі та українському лісостепу. Згодом, у 1990-му, єдина в Україні лабораторія з вирощування женьшеню стала науково-виробничою, — розповідає директор ЛДС Василь Рибак. Першу жменю насіння женьшеню в Боярку привезли з Алтаю. За кілька років з'ясувалося, що вирощений із нього женьшень за своїми властивостями істотно перевершує свого алтайського попередника, передовсім за вмістом цілющих речовин — глікозидів, а також екстрактивних речовин, ефірних олій і вітамінів.

Як відомо, «корінь життя» широко використовується в фармації і косметології. Препарати з женьшеню рекомендують при нервовому і фізичному виснаженні, туберкульозі, серцево-судинних захворюваннях, анемії, вони допомагають зняти стрес, благотворно позначаються на статевій функції, справляють радіопротекторний вплив. Але вітчизняний женьшень чомусь не знайшов застосування ані в фармацевтичній, ані в харчовій промисловості. Свого часу з ініціативи співробітників Боярської лісодослідної станції було розроблено кілька рецептів безалкогольних лікувально-профілактичних напоїв з концентрату женьшеню і навіть отримано дослідні зразки. Але жоден із них не був запущений у виробництво. Разом з Технологічним інститутом молока і м'яса років вісім тому було створено таблетки з женьшеню на молочній основі, але на клінічні випробування препарат у державу коштів не виділила. А без підтримки дві бюджетні організації — ЛДС та інститут — не могли собі дозволити таку розкіш. Розробку за традицією поклали «під сукно». Кілька років тому на прилавках магазинів з'явилася гірка настоянка на основі вітчизняного женьшеню. Але незабаром вона зникла. Тепер абсолютно всі женьшеневі напої — і алкогольні, і безалкогольні — в Україні роблять лише на імпортній сировині. Наприкінці 90-х років Боярська ЛДС запропонувала організувати державний фонд «Український женьшень» з мережею спеціалізованих господарств для вирощування «кореня життя».

Але державі, мабуть, було не до цього. — Сьогодні наша продукція нікому не потрібна, — з гіркотою каже Василь Рибак. — Мало хто знає, що наша станція вивела високопродуктивний сорт женьшеню «Український-2», адаптований до місцевих умов. Боярська ЛДС може щороку продавати до 15 кілограм насіння і до 30 тисяч сіянців женьшеню. На складі зібралось в очікуванні реалізації 250 кг сухого «кореня життя», але ніхто не поспішає його купувати. Секрет досить простий — якщо кілограм вітчизняного женьшеню коштує близько 100 доларів, то така сама кількість низькосортного імпортного кореня — лише 20 «зелених» в еквіваленті. Сьогодні розробки боярської лабораторії нікому не потрібні. А злиденне фінансування вітчизняної аграрної науки не дозволяє сподіватися на те, що найближчим часом ситуація якось зміниться. Ганна СМІЛЯНЬСКА.

■ У НОМЕР

«Берегиня» риби не товариш

Дніпропетровська область. У Шолоховському водоймищі сталася масова загибель риби. Завдяно збитків на суму більш як 120 тис. гривень. Причину такої безгосподарності іхтіологам довго шукати не довелося. Приватне підприємство «Сисоев», з яким ТОВ «Берегиня» уклало договір на обробку полів агрохімікатами, так потрудилося в прибережній зоні водоймища, що риба спливла догори черевом. За цим фактом нікопольська міжрайонна прокуратура порушила кримінальну справу. Адже «сисоевці» порушили вимогу Земельного кодексу України, що забороняє застосовувати будь-які сильнодіючі препарати у прибережних зонах. Винуватці можуть заробити позбавлення волі на термін від 2 до 5 років і заборону протягом наступних трьох років обіймати керівні посади. Сергій КОРОБКОВ.

Підкинули Євангеліє

Івано-Франківська область. Під дверима церкви Різдва Богородиці, що в місті Долині, знайдено згорток з Євангелієм, яке було вкрадено з храму п'ять років тому. Книга у доброму стані, лише відламано застібку і пошкоджено обкладинку. Свого часу Євангеліє привіз із-за океану місцевий священник, який майже два роки служив у Канаді. Коли він повертався додому, діаспора подарувала церкві замовлені в Греції Євангеліє і церковну чашу, які невдовзі викрали. Дарина НАЗАРЧУК.

Навала амброзії

У 10 разів за десять років збільшилися на півострові площі амброзії, повідомила Прикордонна держінспекція з карантину рослин. Сьогодні цей алергенний бур'ян, за даними статистики, займає майже 12 тисяч гектарів землі й щороку завойовує щонайменше ще п'ять нових тисяч га. Фахівці вважають, що реальні цифри навали амброзії на порядок вищі, а на ліквідацію шкідливої рослини в загальноукраїнських масштабах потрібно витратити майже 500 млн. грн. А збитків вона завдає неабиякі. Лише днями на стаціонарне лікування до Кримської республіканської лікарні доставлено у тяжкому стані 46 нових жертв амброзії. Загалом на півострові болісно реагують на її ядучий пилок 33 тисячі кримчан, які страждають на різні види алергії. А от за порушення карантинних правил і знищення цього шкідника оштрафували всього 23 громадянина.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

або На Чернігівщині з'явився свій Лох-Нес?

— Яюсь я о пів на третю ночі (не скажу, де гостював) повертався додому. Було місячно. А тут побілізу кладовища люди викопали у своєму городі невеличку копанку. Від вулиці вона загороджена сіткою. І от дивлюсь — ця звірюка у копанці плаває. Голову над водою високо виставило, мов прислухається. Собаки, наче вимерли. То гавкають, а це мовчать. Перелякалися! — Яка розміром голова? — Вона на кіньську схожа. Але менша за розмірами. Ширина більша, ніж у мене вкопані стовпчики (діаметром 12 см. — Авт.). — Довго звірюка плавала? — Ні. Я тільки хотів вибрати зручніше місце, щоб роздивитися її, як вона вже розтягнулася на вулиці. Чесно кажучи, я й не зрозумів — чи вона перескочила паркан-сітку, чи в дірку пробралася. Одне слово, я від страху не зразу міг знайти педаль велосипеда... Після цих розповідей поїхав на ферму, яка перетворилася за роки банкрутства місцевого господарства у зарості кропиви, чагарника. Сюди люди звозять сміття. В розбитих корівниках гуляють протяги. Тихо. Моторошно. Спека. Кажуть, що це міс-

це облюбували вужі. Однак і на них не втрапив. І на зустріч з ушнянським страховиськом «не пощастило». Можливо, десь сховалися у прохолоді. На території семигектарної «ферми» стільки потаємних куточків! Біля магазину «Спотикач» заводжу розмову з місцевими дядьками, які просили, щоб я краще написав не про примару, яку вони не бачили, а про погану дорогу до села і те, що воно заростає бур'яном, і що 80 хат пустує, а тому там і селиться всяке гадюччя. Віра Яківна Соєвенок, яка прислухалась до нашої розмови, несподівано заявила: — Та це я перша побачила чудисько! — ?! — Минулого року я прала на березі Десни, де ото діти купаються. І тут щось пльох-пльох переді мною. Я думала, дитя яке пірнуло і хоче мене полякати. Аж з мулу виринає голова, як казан добрячий. Боже, як я перелякалася! А то був сом. Півтора метривий! Сільський голова Ушні Микола Стародуб зібрав уже чималу інформацію про вибрик придеснянської природи. — Перші повідомлення про чудовисько почали

надходити десь тижнів зо три, — розповів. — Його спочатку побачили діти, які купалися на Десні. «Щось повзає по берегу товсте», — почув їхні враження. Є в нас у селі Микола Іванович Якименко, який має коня. Проїжджав він колишньою фермою. І тут кінь сахнувся. Чоловік дивиться, а воно вже встигло сховатися головою, а півтораметровий тулуб діаметром десь 12 сантиметрів він побачив. Через тиждень знову та сама пригода: кінь сахається, а в кропиву ховається величезний плазун. За викликом спочатку приїхала міліція. — Я взяв рушницю і пройшовся з п'ятьма міліціонерами тими хашами, — оповів мисливець Микола Зеленський. — Та нічого не знайшли. Я вистрілив, однак чудисько не злякалося. Кропива ніде не стрепенулася... У село приїжджала директор Менського зоопарку Зінаїда Чирва. З нею ми зустрілися в Мені. — Що це може бути, на вашу думку? — запитує. — Це якась велика рептилія, — прокоментувала ушнянську ситуацію Зінаїда Сергіївна. — Ми зафіксували сліди її пересування, відпочинку. Тобто

Копанка, де плавала істота.

свідки справді бачили її. За слідами вона може бути товщиною 15 сантиметрів. Думали, що пітон. Однак він не піднімається і не рухається так, як оповідали свідки. Можливо, це кобра. Або якась аномалія природи. Бо все-таки подібні плазуни в нашому регіоні не водяться. Схоже, у цій історії ще рано ставити крапку. За

нашою інформацією, чернігівські зоологи мають намір побувати в Ушні, щоб знайти самого плазуна чи його сімейство. А рептилія, нагнавши страху на ушнянців, залягла «на дно». Можливо, спочиває в норі чи якомусь закамелку. З харчами для неї нема проблем: миші, жаби, вужі. Усе це є в заростях

кропиви. У який спосіб вона тут опинилася? Завдяки занепаду місцевого господарства? Невже природа починає так каверзувати там, де людські руки залишають після себе занепад, розруху? Сергій ПAVЛЕНКО. Ушнянського району Чернігівської області. Фото автора.

Відомо, що Радянський Союз мав 14 науково-дослідних станцій на білосніжному шостому континенті, що розкинувся на 14 млн. 107637 кв. км. Активну і вагомую участь в експедиціях брали українські вчені — республіка витратила третину коштів на відкриття дослідних установ, утримання їх та плідну роботу. Отже, цілком логічно і пристойно було б Росії виділити Україні хоч одну з антарктичних установ, які, як і багато чого іншого, «прихватувала» спритна правонаступниця.
— *Відмова Росії передати Україні хоч одну з 14 станцій колишнього СРСР мене особисто просто вразила, — зауважив директор Українського антарктичного центру, член-кореспондент Національної академії наук України (НАНУ) Петро Гожик в інтерв'ю голові правління фундації «Суспільність» Сергію Даниленку в 1996 р. спеціально для газети «Голос України».* — *Я був ініціатором листування з російською стороною щодо отримання нами хоч би однієї станції на підставі відчуженого фінансового і наукового внеску України у справу дослідження Антарктиди в радянські часи. Москва категорично і глумливо відмовила, мовляв, усі станції так напружено працюють, що жодної вилучити неможливо. Це була безсоромна брехня: за браком коштів п'ять станцій росіяни вже тоді законсервували. І сам не гам, і другому не дам! Та найбільше мене здивувало, що відповідь надійшла не від вчених, а від урядовців. У документі вказувалося прямо: захотіли самостійності, то платіть оренду за світовими цінами. Така собі помста!*

Від «Фарадея» до «Академіка Вернадського»

Улітку 1993 року до посольства України в Лондоні надійшов лист від Британської антарктичної служби, яка повідомляла, що у зв'язку зі скороченням державного фінансування припиняє роботу і продається одна з антарктичних станцій. Патріотично налаштований і мудрий Надзвичайний і Повноважний Посол України у Великобританії академік Сергій Комісаренко не залишився байдужим до нагоди спробувати передати станцію в розпорядження нашої науки, адже українські дослідники Антарктиди і Арктики в радянських експедиціях набули солідного наукового досвіду. Дізнавшись про позитивне ставлення нашої держави і науки до отримання «Фарадея», кмітливий дипломат зміркував: а чи не могла б Великобританія передати нам станцію безплатно, зглянувшись на нашу молодість та бідність, а також враховуючи доброзичливі відносини між нашими дипломатичними службами, державами в цілому та наявністю спеціалізованих установ і дослідчених наукових кадрів в Україні. Треба було негайно повідомити місцеві впливові кола і довести високий рівень розвитку української науки та її невичерпний потенціал. Навіть спільне використання

станції вело до широкого поступу.
Після інтенсивних переговорів британці зацікавилися нашими проханнями та пропозиціями. Українські вчені приїздили до Англії, домовлялися про співпрацю. Британські експерти відвідали Київ, Львів, Харків, де є спеціалізовані антарктичні установи. Навіть перша експедиція на обладнану найсучаснішою технікою станцію «Фарадей» була змішаною, українські науковці отримали нагоду освоїти складне обладнання.
Факт безплатної передачі Україні першокласної дослідної бази в Антарктиді з найсучаснішим обладнанням — яскраве свідчення переконливого шляхетного, щирого, щедрого і доброзичливого ставлення Великобританії до нашої держави, древнього слов'янського народу, засновника східного християнства — православ'я. 20 липня 1995 року високоцінізований жест був скріплений офіційними підписами у британському зовнішньополітичному відомстві (Форін офіс). З української сторони меморандум підписав Надзвичайний і Повноважний Посол України Сергій Комісаренко, з британської — державний міністр з іноземних справ Девід Девіс.
Однак боротьба за «Фарадей» не вщухла, вона набрала підкилених форм і методів, бо участь у «Клубі антарктичних держав» дає економічну вигоду — право вилову риби в цій акваторії. Крім того, ще й

Українська антарктична станція «Академік Вернадський». Пінгвін чінстроп зі своїм пташеням на острові Пітерман.

значні політичні та наукові переваги.
Чи не ці чинники підбурили чилійців домовитися з британцями, щоб вони обумовили українцям конкретну дату зайняття ними станції. Причому зробили це досить категорично: запізнення прийняти «Фарадей» означало втрату права на неї, незважаючи на попередні домовленості, включаючи і підписання меморандуму. Все це свідчить, що з британського боку діяло дві сили: офіційна, щира і доброзичлива — Форін офіс та неофіційна: таємна, підступна і українсьофобська, що активно діяла в обох країнах з метою не допустити Україну

в Антарктиду, а «Фарадей» передати Чилі. Однак останній, неофіційний, варіант аж ніяк не влаштовував Аргентину. Це й визначило подальший детективний розвиток подій.
Рівно за місяць до визначеної британцями дати офіційного прийняття Україною станції, на Різдва, з Буенос-Айреса до Києва надійшов тривожний факс. Документ на фірмовому бланку генерального штабу збройних сил Аргентинської Республіки адресувався професіональному латиноамериканістові, журналісту і дипломату за освітою та практикою, діючому кореспондентові міжнарод-

ного журналу «Бізнес» у країнах Латинської Америки Михайлу Рою, який тоді одночасно викладав в Інституті журналістики Національного університету ім. Тараса Шевченка. Наш земляк, офіційно відзначений у тій країні як «особа завжди бажана» за дієву оперативну допомогу їхньому військовому аташе в Москві командоро Луїсу Е. Дастрі під час війни за повернення Мальвінських (Фолклендських) островів, захоплених позаминого століття Британською імперією, пан Рой був на той час відповідальним працівником Міністерства закордонних справ Радянського Союзу.
Отож симпатии української держави у Південному конусі Латинської Америки сповістили свого київського друга про підступний план іноземної спецслужби, що таїв у собі загрозу не тільки завадити передачі станції «Фарадей» Україні, а й навіть життю наших полярників, що нелегко добиралися до нашого першого науково-дослідного об'єкта на шостому континенті.
Тоді якраз в акваторії Антарктиди тривав сезон жахливих штормів, і перетинати широку протоку Дрейка, що відділяє Вогняну Землю від антарктичного континенту, на звичайному кораблику з людьми на борту було особливо небезпечно. Чи не на це й розраховували підступники? Адже море, коли поглинає, то слідів не лишає. І поготів, коли йому допомогти!
Ось цей лист з Буенос-Айреса Михайлу Рою.
«Шановний друже! На твоє прохання ми зустрілися з панамі Ганічевим та Гордесевим з метою допомогти «Укрнауфлоту» успішно доставити на станцію «Фарадей» в Антарктиді науковців-дослідників та вантаж. Ми негайно замовили належну документацію, необхідні карти, організували зустрічі в Аргентинському ін-

ституті Антарктиди, який якраз проводив заміну своїх працівників. На диво, українське посольство в Буенос-Айресі у властивому йому стилі не сприяло нам!
Як нинішньому радникові та колишньому офіцерові військово-морських сил генерального штабу збройних сил Аргентинської Республіки мені стало відомо про реальне становище довкола прагнення України стати антарктичною державою. Ми пропонуємо діювй шляхи для досягнення вашої мети всупереч існуючій змові. Чилійський уряд заявив Сполученому Королівству, що дуже зацікавлений отримати станцію «Фарадей» (на одному з колишніх аргентинських островів), яку британці, що мають іншу — з аеродромом і пірсом, з міркувань перспективи не планують утримувати далі і передають Україні. За позитивне розв'язання питання чилійці запропонували хабара в сумі 97 тисяч доларів США.
Саме цим пояснюється факт, що британці почали форсувати ситуацію, видаючи від українців обов'язково прийняти «Фарадей» до 7 лютого 1996 року, з певністю, що їм це не вдасться, бо надно вже довго «чухалися». Тоді домовленість втрачає силу і станція переходить чилійцям, а відроджена держава остаточно втрачає нагоду закріпитися в Антарктиді, в чому саме й були зацікавлені в Сантьяго. І чилійці доклали чималих зусиль, зокрема й по лінії спецслужб, щоб завадити українським полярникам вчасно прибути на «Фарадей». Аргентинський інститут Антарктиди нині міняє персонал на своїх станціях і здійснює рейси на шостий континент криголазом «Адмірал Ірісар», що має бойові вертольоти на борту. Цей корабель готовий вчасно доставити українців на «Фарадей», надавши їм цілковитий захист і гарантовану безпеку. У Києві мають збагнути: це питання не лише науково-економічне,

■ ЗА ЛИСТОМ ЧИТАЧА

Редакція «Голосу України» — аж ніяк не єдиний адресат, куди Ольга Захарівна надіслала свого листа. Каже, що «воноє за справедливість» уже шостий рік, і за цей час не тільки десятки скарг написала, а й побувала на приййомах у високих державних урядовців. Утім, розв'язати свою проблему так і не змогла. А проблема ця — стара батьківська хата, котра дісталася пенсіонерці у спадок, колишній стіvmешканець уже померлої сестри і... дільничний міліціонер.
Жінка так живописала всі злодіяння місцевої міліції вкупі з прокуратурою і судом, що просто не можна було не поїхати в далеке поліське село Хотень, що в Ізяславському районі. І вже там, на місці, в кабінеті начальника райвідділу міліції, з'ясувалося, що скаргниия до того ж подала в суд на дільничного інспектора Станіслава Христіна, вимагаючи від нього відшкодування за завдані їй моральні та матеріальні збитки.
Початок цієї історії уже загубився в часі. Стара хата, через яку все й розпочалося, уже другий рік стоїть пустою. Сестра Ольги Захарівни, яка прожила тут із своїм чоловіком у ци-

вільному шлюбі майже тридцять років, померла. Та й чоловік той давно переїхав до сусіднього села, оселився в іншій жінки і хазяйнує, як може. Так от, усі претензії спочатку були саме до нього. Мовляв, вивіз із хати усе добро, на яке не мав жодного права. На підтвердження наводився цілий список того «добра»: сапи, граблі, лопати, плуги і борони шего від діда, мамина шуба, сестрині чоботи, каструлі, кошики, два поламані телевізори, радіоприймач...
Коли Ольга Захарівна звернулася з цим списком до міліції і звинуватила свого колишнього родича у крадіжці, вимагаючи порушення кримінальної спра-

ви, їй відмовили. Пізніше прокурор Ізяславського району, перевіряючи чергову скаргу, зазначив, що чоловік прожив багато років у цивільному шлюбі з сестрою скаргниці й вів з нею спільне господарство. Про те, як вони жили, як сварилися і хто кого ображав під час цього спільного життя, — окрема розмова. Але спільне проживання, незалежно від того, добрим воно було чи поганим, дало право кожному на частку спільного майна. Оскільки в судовому порядку воно не розділювалося, то чого дивуватися, що чоловік міг взяти речі до своєї нової господині?
Дільничний Христін ні за цією, ні за іншими схожими скаргами справи так і не порушував, за що і потрапив у велику неми-

лість до скаргниці. За кілька років і в селі, і в районі побувало стільки різних перевірок, що всі вже й не перелічити. До речі, під час них так і не було виявлено якихось порушень чи відступів у роботі майора Христіна. Але жінку це не заспокоїло: в присутності кореспондента вона знову пообіцяла, що скаргнитиметься далі, а як не знайде «своєї правди», то в міліції сама обіллється бензином і ще кого-небудь і підпалить...
Такими акціями протесту сьогодні вже мало кого здивуєш. Але, врешті-решт, можна зрозуміти людей у крайньому відчаї, котрі у такий спосіб прагнуть захистити свої життєво важливі інтереси. Хоча, відверто кажучи, хотенський протест залишився

малозрозумілим. Свого часу, коли до бездоглядної хати залізли — такі сильські хлопці й викрали звідти деякі речі, не хто інший, як дільничний розкрив цей злочин. Але в залі суду потерпіла все одно категорично заявила: злодіям прощаю, а міліції — ні.
— Ольго Захарівно, нічого не видумуйте, приїжджайте, живіть у хаті, і я всім, чим зможу, вам допоможу, — не раз повторював інспектор. — Перевозьте в хату свої речі, обробляйте город і не шукайте скрізь ворогів, а я вам обіцяю, що охоронятиму вас. Коли треба, навіть дрова привезу і світло підключу, яке злодії відрізали...
І той чоловік, що виступає, за словами скаргниці,

головним кривдником, не хоче ні хати, ні землі біля неї. Та й на свою родичку ніколи не дивився б і не зачіпав її, аби тільки вона дала йому спокій. До речі, на новому місці всі сусіди, і молоді, і старі, заступилися за діда. А один молодий чоловік і сам пообіцяв, що притягне скаргницю до відповідальності, якщо вона і далі писатиме наклепи і не даватиме дідові спокійно жити.
Цю історію про суто сімейну чвару, в якій не вдалося поділити все те старе добро, що ще від діда-прадіда залишилося, не варто було б і виносити на широкий загал. З ким не буває — побили родичі глечики і стали ворогами на все життя. Хіба там чужій людині можна знайти правого і винуватого? От тіль-

теж білі яйця

держава — всупереч опору Росії

а передусім політичне. Аргентинська сторона і офіційно, і на приватному рівні — на вашому боці. Не баріться! Будьте обачні!

Антоніо БЛОПОЛЬСЬКИЙ,
президент акціонерного товариства «Люфт контроль системас сателіталес», президент компанії «Арджіс фішинг шип борд».

Михайло Рой негайно переклав отриманий з аргентинської столиці документ і надіслав його тодішнім Президентіві, Прем'єр-міністрові і керівникам МЗС, СБУ та Українського центру антарктичних досліджень. Час підгання!

Зрозумівши, що ситуація довкола станції «Фарадей» досить непроста, кмітливі й обачні керівники державного науково-виробничого підприємства «Укрнаукафлот» Олексій Лебідь та Антон Гордєєв, які відповідали за доставку на шостий континент полярників-учених та їхнього вантажу, почали шукати додаткові, вже неофіційні, джерела та засоби гарантії успішного завершення такої незвичайної операції.

Почуття глибокої відповідальності привело цих сумлінних людей до Інституту журналістики Національного університету ім. Тараса Шевченка, де з юними колегами ділився своїм багатим досвідом доцент Михайло Рой. Його тривале перебування на кореспондентській та дипломатичній роботі в лати-

ноамериканському світі, численні контакти з впливовими офіційними і приватними особами, зокрема і з української діаспори, помітно сприяли оперативному вирішенню питань екіпірування і вчасної доставки наших полярників на станцію в Антарктиду, підтвердженню, що перетова наука в сучасному світі має й політичне навантаження.

Тоді пан Рой терміново факсом надіслав листа своїм аргентинським друзям з проханням надати максимальне сприяння представникам «Укрнаукафлоту», щоб українські полярники дісталися на станцію «Фарадей» не пізніше як 7 лютого 1996 року. «Справа надзвичайної ваги, — підкреслювалося в листі, — йдеться про честь і гідність України». Відомий принцип «не май сто рублів, а май сто друзів» цілком себе виправдав і цього разу.

Криголам «Адмірал Ірісар» (на знімку) військово-морських сил Аргентини доставив українських учених-дослідників та їхній вантаж на станцію «Фарадей» на добу раніше встановленого терміну — 6 лютого. Того самого дня тут замайорів синьо-жовтий стяг, а науково-дослідна установа змінила назву на «Академік Вернадський».

Отже, підступний план іноземної спецслужби провалився з тріском завдяки Михайлу Рою, аргентинським друзям Ук-

раїни, незважаючи на запропонований майже сотисячний доларовий гонорар тому, хто вчинив би будь-яку перешкоду, щоб українська експедиція ні в якому разі не змогла дістатися вчасно на колишню британську антарктичну станцію, а Україна — стати антарктичною державою.

Пізніше у спеціальному листі на ім'я ректора Національного університету ім. Тараса Шевченка, де Михайло Рой викладав в Інституті журналістики, академіка НАНУ пана Віктора Скопенка директор ДНВП «Укрнаукафлот» пан Олексій Лебідь відзначив, що доцент Рой зробив вагомий внесок у підготовку експедиції. Його великий досвід та знання країн Південної Америки, значний авторитет у місцевих ділових колах і діаспорі допомогли оперативному вирішенню питання закупівлі продовольства і спорядження, захищеної та гарантованої доставки українських полярників в Антарктиду.

Висловлюємо щиро подяку, йдеться у листі, вашому університету та особисто панові Михайлу Рою за вирішальну допомогу у виконанні надзвичайно важливої для України справи — організації першої української антарктичної експедиції.

Україна не просить подарувати...

Шляхетна людина, особливо та, що не втратила почуття національної гідності, напевне, хоче дізнатися, який відгук у тодішній Україні — з уже ніби і не компартійною, але зате олігархічною, майже з'яничаєною владою — мав яскравий патріотичний вияв? А відповідно духові її совкової моралі, згідно з очевидним імперським впливом.

Вихований у часи «вічної дружби та братерства» директор Українського центру антарктичних досліджень, член-кореспон-

дент НАНУ П. Гожик вважав, мабуть, що принципи високоцивілізованої моралі не залежать від кон'юнктури. І це так, якщо вони є. Шляхетний вчений впевнено розпочав листування з відповідним російським відомством щодо належного виділення Україні хоч би однієї з 14 радянських науково-дослідних станцій в Антарктиді, третину витрат на утримання та діяльність яких фінансувала Українська РСР, тобто наш народ.

Немає, мабуть, нічого прикрішого, як глибоке розчарування, несподіване з'ясування гідкої суті чогось чи когось. З Москви надійшла офіційна відповідь, на диво не від науковців, а від урядовців. Вона приголомшувала: документ був сповнений злісного українофобства, глузування із самостійності.

Шалений офіційний сплеск презирства та зневаги хоч і збентежив пана Гожика, проте не зупинив його прагнення знайти можливість використати чималий досвід українських полярників та наявні в Україні відповідні спеціалізовані установи.

Саме таку нагоду надав йому колега-академік Сергій Комісаренко, посол України в Лондоні, якому за державного значення вагому ініціативу в Міністерстві закордонних справ не знайшли за потрібне хоча б пристойно, цивілізовано подякувати (журнал «Політика і час», травень 2001 р.). І науковець-дипломат змушений був залишити химерне відомство, де тхнуло імперським смородомом. У тому само МЗС про активну участь Михайла Роє в цій справі взагалі неспристойно, ганебно промовчали, рятуючи честь мундира. Взагалі спробуйте знайти здоровий глузд у неприязному ставленні зовнішньополітичного відомства до українських та дружних аргентинських особистостей, з ініціативи та доброї волі яких Україна стала членом авторитет-

ного міжнародного «Клубу антарктичних держав», та до представників ДНВП «Укрнаукафлот», які в газеті «Голос України» (№ 203 за жовтень 1996 р.) скаржилися на дуже кволу допомогу їм з боку нашого посольства в Буенос-Айресі.

Як підкреслив в публікації в тому само номері «Голосу України» Петро Гожик, ситуація довкола передачі Україні станції «Фарадей» на завершальному етапі нагадувала сюжет відомого фільму «Пірати XX століття»...

А глузд нездоровий, антиукраїнський у всьому цьому є. І шукати його слід у тій логіці, що впливає з густо насиченої українофобством офіційної відповіді пану П. Гожіку з Москви урядових чиновників імперії та її прихильників у державних установах в Україні. Більш ніж дивний збіг!

Україна не просить у Росії подарувати хоч одну станцію на білому континенті, а вимагає виділити їй з того, на що, за здоровим глуздом, елементарно має право, бо третина станцій були створені й діяли за кошти українського народу. Вже наприкінці минулого століття п'ять антарктичних науково-дослідних установ росіяни законсервували за браком коштів на утримання. Цікаво, і сам не гам, і другому не дам, хоч цивілізовано той другий має право, давно вже оплатив «товар». То чому ваша держава, пане посол, не виділяє жодної? Сила звички? Станьте ментально справді слов'янами і ви відчуете насолу шляхетності. Адже чорна курка несе теж білі яйця.

Наступного року наша країна святкуватиме 10-річчя «Антарктичної України». Широка громадськість плекає надію, що Міністерство закордонних справ України гідно поставиться до патріотів-співвітчизників і приязно налаштованих аргентинських громадян, які звеличили Україну політично, науково й економічно, і заслужено відзначить їх вагомий внесок в утвердження української держави на шостому континенті всупереч своїм і чужим недругам.

Михайло ГРИЦАЙ,
доцент,
латиноамериканіст.

■ У НОМЕР

Через «Окна» область — як на долоні

Одеська область. Виповнилося 5 років газеті Гільдії власних кореспондентів «Окна». Президентом гільдії і редактором газети є власний кореспондент «Голосу України» в Одеській області В'ячеслав Воронков.

Найпопулярніша газета в регіоні — так оцінюють її читачі. Перший ювілей «Окна» зустріли новим тиражем. А привітали журналістів голова НСЖУ Ігор Лубченко, колеги по газетному цеху, серед яких були і голосоукраїнці.

Перший заступник одеського міського голови Анатолій Ворохаєв подякував редакції за те, що «Окна» не підглядають за владою в замкову шпарку, а допомагають їй розв'язувати проблеми.

Інга ГРАЦ.
■ КУРІОЗИ

Акваріум на 100 тисяч риб

В американському місті Атланта до листопада місцевий мільярдер побудує найбільший у світі акваріум. Місткість майбутньої конструкції — 19 мільйонів літрів, вона зможе вмістити більш як 100 тисяч риб. Акваріум-гігант назвуть ім'ям штату, в якому він розташований, — «Джорджія». Найвидатнішими мешканцями диво-акваріума стануть китові акули на ім'я Ральф і Нортон, що досягають у довжину чотири і п'ять метрів відповідно. Їх уже привезли у США з Тайваню в літаку, обладнаному спеціальною системою життєзабезпечення для водних мешканців. Крім того, там будуть великі морські окуні і восьминоги. У комплексі з акваріумом буде споруджено ще одного світового рекордсмена за розмірами — найбільший дослідний центр, площа якого становитиме більш як 120 тисяч квадратних метрів.

ГЛЕЧИКИ

збирати дільничному міліціонеру

ки одна деталь: сімейна чвара, невдоволення однієї людини завдає роботи посадовцям усіх рівнів і масштабів. А дільничний інспектор став тим каменем спотикання, на якому все й зійшлося.

А в інспектора Христіна і без того роботи вистачає. Він один на Плужнянську і Шекеринецьку сільські ради і сім сіл, які входять до їх складу. Були часи, коли тільки в Плужному працювало відділення із півтора десятка міліціонерів. Тепер за нормативними документами дільничний повинен обслуговувати дві з половиною тисячі населення, але на Христіна припадає близько шести тисяч. До того ж живуть ці люди на території в п'ятдесят два квадратні кілометри — спробуй підібрати розбиті черепки за всіма.

Статистику цю можна було б назвати просто подвійницькою, якби вона не стала звично буденною. В Ізяславському районі на більш як дев'яносто населених пунктів припадає дванадцять дільничних інспекторів. Так що сільським Аніскімім є де і з ким попрацювати.

У міліції жартують: радує те, що район не промишловий і не має потужних об'єктів, на які зазіхали б злодії. Тому й вся злочинність зводиться переважно до так званого побутового рівня. За півроку в районній міліції зафіксовано майже півтисячі заяв. Лише кожна п'ята стала приводом для порушення справи. Решта — це переважно розповіді про те, як не помиряться родичі, не поділять майно близькі люди, не

відміряють межу сусіди. Дільничний у такій ситуації може хіба що порадити звернутися до суду або просто по-людськи розібратися між собою ворогуючим сторонам. Якщо ці людські стосунки ще збереглися і можливі.

Село давно перестало не те що боятися, але й просто відчувати будь-яку владу. Уже давно ніхто не питає, чим живе селянин, чи має роботу, на які копійки перебивається його родина. А вже про те, яким може бути моральне обличчя людини, котра добрий десяток літ змушена сама долати всі рифи житейського моря, і поготів не цікавиться ніхто. Поняття профілактичної та морально-виховної роботи лише залишилися тихим відгомном давноминулого

життя. Дуже часто головними вихователями стають безробіття, безгрошів'я і пиятика. І формально жодного впливу на них не має ні дільничний Христин, ні його колеги.

Тому вже нікого не дивує, що дуже часто навіть родинне з'ясування стосунків закінчується чи жорстокою бійкою, чи холоднокривним убивством. У Плужному вже кілька місяців ніхто не п'є води із криниці, з якої слідчі разом із дільничним інспектором витягли два тіла. Виявляється, пила

компанія за одним столом, а потім господарю щось не сподобалось. От і побив двох гостей так, що віддали Божові душу. І все це без усілякої причини.

Кого звинувачувати в ситуації? Міліцію, котра не в змозі доглянути за кожним п'яним скандалом? Дільничного, який

дуже часто залишається чи не єдиною ще працюючою «державною установою» на все село? Чи життя, котре позбавило людей мудрості і спокою, розбудивши лише агресію і непримиренну ненависть одне до одного?

Ірина КОЗАК.
Хмельницький.

11 серпня в Україні — мінлива хмарність. Переважно без опадів, лише в західних та північних областях місцями короткочасний дощ, гроза. Температура вночі 8—13, вдень 21—26 градусів тепла

Вино З... яєць

Вінниччина. Презентація незвичного напою з яєць відбулася під час урочистого відзначення 25-річчя ВАТ «Бершадський птахокомбінат». Над створенням технології його виготовлення фахівці комбінату працювали спільно з колегами з двох підприємств Бершаді: заводу продтоварів та спиртового. На останньому розливатимуть напій. Патент на виробництво яєчного вина отримав птахокомбінат. Керівник підприємства, депутат облради Іван Андрушко каже, що напій корисніший від червоного вина, котре вживають льотчики і космонавти. Першими зарубіжними дегустаторами напою стали японці, які високо його оцінили.

Віктор СКРИПНИК.

Масова загибель раків

Одешина. Більш як 200 раків з невідомої причини загинули в акваторії озера Ялпуг у районі села Владичень Одеської області. Іхтіологи взяли проби води і вилунали кілька десятків членистоногих для дослідження причин захворювання. Місцевих жителів попередили про запровадження тимчасового мораторію на лов раків. В озері Ялпуг водиться рідкісний різновид делікатесних раків — «блакитні». Причиною їх масової загибелі, ймовірно, є забруднення озера. Як відомо, раки живуть тільки в прісній, біологічно і хімічно чистій воді.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

■ ФОТОФАКТ

Два літри мийного засобу у фонтан — і веселий настрої оточуючим гарантовано! Така забава на столичному майдані Незалежності у спекотний полудень сподобалася всім: малюкам це нагадувало сніг, дорослим — море пива...

Фото Анастасії СИРОТКІНЬ.

На Закарпатті з'явиться столиця «циганського графства»?

«Цигани країн СНД і Європи мають намір об'єднатися в єдине королівство. У Страсбурзі нині готується циганський форум, на якому планується виробити стратегію і тактику розвитку співтовариства, розробити його структурні механізми. Ініціатором об'єднання став циганський барон Артур Черарь, який мешкає в місті Сороки на півночі Молдавії, яка ще за часів СРСР стала одним з центрів циганства.

За словами наслідного барона, ідею створення королівства і висування його кандидатури на престол уже підтримали цигани Росії, України і Білорусі, а нині тривають переговори з родичами з європейських держав далекого зарубіжжя. «Надворі третє тисячоліття, а цигани все живуть у минулому. Ми не повинні більше залишатися на задвірках історії!» — вважає Артур Черарь.

Водночас потенційний король усвідомлює, що навіть якщо ідея циганського королівства зможе втілитися в життя, це забере кілька років. За цей час, за його словами, буде створено організаційні основи циганського співтовариства. За словами Чераря, у порівняно умовному циганському

королівстві будуть реальні представництва короля у всіх підопічних країнах. Представники глави королівства займатимуться тим само, що нині робить сам барон. За його словами, для циган він виступає в ролі третейського судді, адвоката за їхніх контактів з навколишнім світом, наприклад, із правоохоронними органами, агента з працевлаштування, інспектора з народної освіти», повідомляють «Подобиці».

Буде логічно припустити, що одним з «графств» майбутнього циганського королівства має стати Закарпаття, в якому мешкає кожен третій циган (чи політкоректніше — ром), офіційно зареєстрований Держкомстатом (14 000 з 47 600, за даними останньо-

Патріарх есендівських байкерів

■ СТИЛЬ ЖИТТЯ

Нидіти на лавочці у дворі та скаржитися на болячки, пенсію й ціни — то не для Віктора Соколова. Йому 65-й, і на нього просто неможливо не звертати увагу. Наче свіжий вітер, літає він вулицями Кам'янець-Подільського. Сорочка майорить, постать наїзника ніби зрослася з машиною. До речі, склав її сам. Основа — наш, київський «Дніпро», а запчастини з усіх усюд — тут тобі й Німеччина, й Італія, й Японія... Як запевняє байкер, вітчизняний мотоцикл — найкращий. їздить Соколов безшумно, з дзвінком від велосипеда: шанує чужий спокій. Молодь, та любить пошуміти, а йому негоже. Що не кажи, а серед братства на колесах колишнього Союзу він — найстарший.

Уявлення, що байкери — люди, які бездумно спляють час, живуть для власного задоволення, Соколов теж спростовує. На своїй машині він розвозить листівки, газети, однопартійці з

Фото автора.

міського осередку ВО «Свобода» називають його своїм кур'єром. Був на столичному Майдані. Володіє кількома іноземними мовами, часто стає гідом для іноземних туристів, які приїждять до старовинного міста. А на техніці розуміється, як ніхто.

Тож, щоб залишатися молодим, осідлайте байк, радить Віктор.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

На знімку: «Дівчата й досі на мене задивляються!»

Беркутеня і сичі сичать на відвідувачів

У беркутів і домових сичів, що оселилися в Харківському зоопарку, з'явилося потомство. Це — перший і поки що єдиний випадок розмноження хижих птахів в історії українських зоопарків. У трирічного сімейства беркутів єдине пташеня з'явилося наприкінці цієї весни. Воно вже майже вкрилося пір'ям і вчиться ходити. Пару домових сичів ростить чотирьох пташенят. Вони ровесники беркутеняти, але на відміну від нього вже літають.

Вилупилися пташенята й у пугачів. Старшому малюку два місяці. Він уже в усьому наслідує батьків. А меншому пугачику лише місяць. Його поява для працівників зоопарку стала сюрпризом: першу кладку яєць батьки роздзьобали, другу заклали занадто пізно.

Як каже зоолог відділу хижих птахів Володимир

Гук, розмноження хижих птахів — узагалі рідкісне явище, в неволі тим паче. А з'являтися на світ хижі птахи в Харківському зоопарку стали після того, як тут ретельніше почали добирати подружні пари, урізноманітили для них корм. Беркутам самі запропонували будівельний матеріал для май-

бутнього гнізда. Основу для нього Володимир Гук спорудив із сухих гілок, залишків беркутиної їжі та моху. Добудували хижакі гніздо вже самі, а перед цим півроку тягали його по вольєру, вибираючи придатне місце.

Сичі теж комизилися: влаштувалися лише в одному будиночку з чотирьох. У вольєр до сичів кількість циган, до того ж вони Володимир Гук заходить під парасолькою або в шапці, до беркутів і пугачів — з палицею: тут птахи ревно захищають свій куточок, тому стають агресивними.

Микола КОСИЙ.

Харків.

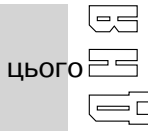
вже «зайняте» — це неофіційна столиця закарпатських угорців. Тому доречно буде вибрати селище Королеве у Виноградівському районі, в якому мешкає велика кількість циган, до того ж вони традиційно багатші й колоритніші, ніж їх береговські родичі. Та й назва селища зобов'язує.

Костянтин ЛОСИК.

Закарпаття.

Фото Олександра КЛИМЕНКА (з архіву «Голосу України»).

цього

10 СЕРПНЯ

■ 1675 р. У Гринвічі, неподалік Лондона, закладено обсерваторію. Гринвіцький меридіан у 1884 р. прийнято як міжнародний початковий меридіан в системі географічних координат.

■ 1793 р. Палац Лувр у Парижі, резиденцію французьких королів, декретом революційного Конвенту оголошено художнім музеєм і відкрито для відвідувань.

■ 1895 р. У Полтаві народився Михайло Зощенко, письменник-сатирик.

Редактор номера
Іван ІЛЛЯШ.

Редколегія:
Леонід БРОВЧЕНКО,
Анатолій ГОРЛОВ,
Сергій ДЕМСЬКИЙ,
Віталій ЖЕЖЕРА,
Іван ІЛЛЯШ,
Світлана ПИСАРЕНКО,
Віталій СУДДА.

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

► Рукописів не повертаємо.

► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

► Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775. для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна: для фізичних осіб — 3,30 грн. та 2,00 грн.

для підприємств і організацій — 6,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 159037.

СПДФО Гайденок В. І.
(Друкарня «Нормальные цены») 61068, м. Харків, вул. Тарасівська, 2а.

Зам. 310

ВАТ «Видавництво «Вільна Україна»
79026, м. Львів, вул. В. Великого, 2.

Зам. 446

ВАТ «Видавництво «Київська правда»
04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13.

Зам. 2940

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 454-84-92;
телефакс — 234-72-54;

відділ реклами — 449-72-53,
454-81-34,
454-81-44;
телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Internet: http://uamedia.visti.net/golos